Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 114 (8854). ● 10 июнь, 1986 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

• Мусобақа кундалиги

Мажбурият муддатидан илгари бажарилди

Саноат темирйўл транспорти корхонасининг Қалмоққир участкасида Г. Тазетдинов бошлиқ смена йил бошидан бери пландан ташқари 160 минг куб метр тоғ жинслари ташиди. Олмалиқ кон-металлургия комбинатида бошланган социалистик мусобақа ташаббускорлари шу тариқа беш йилликнинг дастлабки йилида ўз зиммаларига олган мажбуриятларини икки баравардан зиёд ошириб адо этдилар. Меҳнат унумдорлиги 9,5 процент ошди.

Бундан бир йил илгари бутун бир участка пландан ташқари 60—70 минг куб метр тоғ жинси ташишни белгилаб қўйган эди. Эндиликда бир сменанинг ўзи бу маррани бир неча баравар ошириб адо этмоқда. Жадаллаштириш сири нимада? Транспортчилар хўжалик ҳисобини кенг жорий этиш — муваффақият гарови эканлигига аминдирлар. Эндиликда сменанинг барча учта звеноси, поезд диспетчерлари, электровоз машинистлари, ҳаракат операторлари ягона наряд асосида ишламоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири).

М. С. Горбачев Венгрияга жўнаб кетди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан 8 июнь куни дўстлик визити билан Москвадан Венгрия Халқ Республикасига жўнаб кетди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари В. А. Медведев М. С. Горбачев билан бирга кетди.

Внуково аэродромида М. С. Горбачевни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар П. Н. Демичев, В. И. Долгих, С. Л. Соколов, Н. В. Тализин, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари А. П. Бирюкова, А. Ф. Добринин, М. В. Зимянин, В. П. Никонов, Г. П. Разумовский, А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг раиси И. В. Капитонов, бошқа ўртоқлар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ВХРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Я. Барабаш бор эди.

* * *

М. С. Горбачев шу куни Будапештга келди.

Аэропортда СССР ва ВХР давлат байроқлари кўтарилган эди. Совет Иттифоқидан келган олий мартабали меҳмонни ВСИП Бош секретари Я. Кадар, ВСИП Марказий Комитетининг секретари М. Сюреш, ВХРнинг СССРдаги элчиси Ш. Райнаи, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг ВХРдаги элчиси Б. И. Стукалин бор эди.

Венгрия пойтахтининг аҳолиси М. С. Горбачевни самимий табриклади. Пионерлар унга гуллар тақдим этишди.

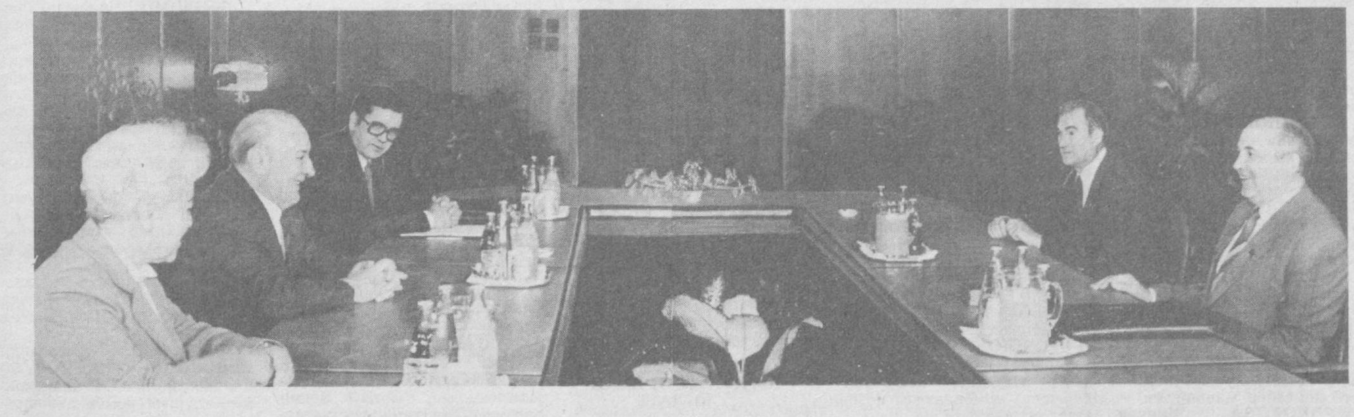

БУДАПЕШТ. Учрашув пайти. ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

М. С. Горбачев Я. Кадар билан суҳбатлашди

8 июнь куни Будапештда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев билан Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг Бош секретари Я. Кадар учрашдилар.

Иккала партиянинг раҳбарлари КПСС XXVII съезди ва ВСИП XIII съездининг қарорлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида бир-бирларига ахборот бердилар, Совет-Венгрия ҳамкорлигининг ҳолати ва уни янада ривожлантириш истиқболлари тўғрисида, жаҳон сиёсатининг ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг энг муҳим масалалари ҳақида фикрлашиб олдилар.

Социал-иқтисодий ривожланишни ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, халқ фаровонлигини ошириш, социализм имкониятлари ва афзалликларидан янада тўла-тўкис фойдаланиш йўлида социалистик демократияни такомиллаштириш — КПСС билан ВСИПнинг муштарак мақсади эканлиги таъкидланди.

М. С. Горбачев билан Я. Кадар Совет Иттифоқи билан Венгрия ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатлик руҳида самарали ривожланиб бораётганини мамнуният билан таъкидладилар. КПСС билан ВСИП ўртасидаги анъанавий самимий, ўртоқларча муносабатлар, олдинда турган вазифаларни ҳал этишда уларнинг ўзаро бирдамлиги ва мададкорлиги, мунтазам равишда самарали фикрлашувлар ва тажрибани баҳам кўриш алоҳида аҳамиятга эгадир. Иккала партия ўртасида ижтимоий тараққиёт ва жаҳон сиёсатининг барча асосий масалаларига ёндашувларда фикрларнинг тўла бирлиги мавжуд.

КПСС билан ВСИП Совет-Венгрия муносабатларини марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида янада чуқурлаштиришга интилмоқдалар. Бундан буён ҳам улар ҳамкорликни такомиллаштириш, бир-бирининг тажрибасини ўрганиш ва ундан фойдаланиш социалистик қурилиш ишини олға силжитишга тобора кўпроқ кўмаклашаверишини кўзлаб иш тутаверадилар.

Икки томонлама иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларни муттасил ривожлантиришга алоҳида эътибор берилди. Иккала мамлакатнинг ҳамкорлиги шу беш йилликда ҳам мавжуд имкониятлар ва эҳтиёжларни эътиборга олиб, мустаҳкам асосда амалга оширилишига катта эътибор берилмоқда. Товар оборотини янада кенгайтиришга иккала томоннинг интилаётганлиги таъкидланди. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашни чуқурлаштириш, иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги асосий совет-венгер битимларини 1990 йилдан кейинги даврга узайтиришга тайёргарлик кўриш ўзаро баҳамжиҳат ҳаракатларнинг янги, илғор шаклларини жорий этиш, корхоналар ўртасида бевосита алоқалар ўрнатиш ҳамда қўшма хўжалик ташкилотлари тузиш юзасидан бошланган ишни жадаллаштириш зарурлиги таъкидланди. СССР ва ВХР ҳукуматлари йўли билан зарур чора-тадбирлар кўрилади, деб келишиб олинди.

Иккала партия социалистик ҳамдўстликнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга, қардош партияларнинг манфаатларини самарали равишда мувофиқлаштириб туришга, уларнинг сиёсий ва иқтисодий ҳамкорлиги воситалари ҳамда методларини янгилашга бундан буён ҳам ҳар томонлама кўмаклашишга азму қарор берганлар. Улар бу соҳада қардош партиялар съездларининг қарорлари ва уларнинг раҳбарлари коллектив учрашувларида эришилган аҳдномалар руҳида янада каттароқ силжишга эришишни муҳим деб ҳисоблайдилар.

Томонлар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши шу ташкилотга кирувчи барча мамлакатлар тараққиётининг мустаҳкам негизи эканлигига ишонч изҳор қилдилар. Унинг фаолиятини такомиллаштириш, социалистик иқтисодий интеграциянинг янги механизмини жорий қилиш қардош мамлакатлар социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга янада кўпроқ даражада кўмаклашади. Ҳозирги вақтда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар фан-техника тараққиётининг 2000 йилгача мўлжалланган комплекс программасини изчиллик билан бажариш энг муҳим вазифадир.

СССР билан ВХР ялпи тинчлик манфаатлари социалистик мамлакатларнинг жаҳон майдонидаги баҳамжиҳат, фаол ҳаракат қилишларини талаб этади, деган фикрга доимо асосланиб иш тутмоқдалар. Ҳозирги вазиятда Варшава Шартномаси ташкилотининг самарали фаолияти тинчлик ва халқаро хавфсизликни сақлашнинг зарур шарти ва энг муҳим омилидир, деб таъкидлашди улар. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг Будапештдаги кенгаши иттифоқчи давлатлар бирлигини мустаҳкамлашга, амалий мулоқотни авж олдиришда уларнинг мувофиқлаштирилган ташқи сиёсат фаолиятини кучайтиришга кўмаклашади, деган ишонч билдирилди.

М. С. Горбачев билан Я. Кадар ҳозир тинчликни сақлаб қолишдан, қуролланиш пойгасини, аввало ядровий қуролланиш пойгасини жиловлашдан ва бу пойганинг янги соҳаларга ёйилишига йўл қўймасликдан ҳам муҳимроқ ва зарурроқ вазифа йўқлигини таъкидлаб ўтдилар. Ҳозирги халқаро вазиятда барча давлатларнинг масъулият билан иш тутиши ва амалий куч-ғайрат сарфлаши зарур. АҚШ ва унинг иттифоқчилари экстремист доираларининг хатти-ҳаракатлари натижасида халқаро аҳвол ҳали ҳам кескин бўлиб турганлигидан ҳавотирлик изҳор этилди. Империалистларнинг аралашуви, зўравонлик билан тазйиқ ўтказиши, мустақил халқларга қарши иқтисодий камситиш ҳаракатлари тез-тез такрорланмоқда.

Турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашигина инсониятнинг хавф-хатарсиз келажагини таъминлай олишига иккала партия аминдир. Женевада олий даражада ўтказилган Совет-Америка учрашувидан кейин очилган қулай имкониятлар империалист кучларнинг айби билан қўлдан бой берилаётганини иккала партия йўл қўйиб бўлмайдиган ҳол, деб ҳисоблайди. АҚШ аҳдномаларга эришишга ҳақиқатан ҳам тайёр бўлган тақдирдагина барча низоли масалаларни бартараф этиш, халқаро муносабатларни соғломлаштириш мумкинлиги уқтириб ўтилди.

Я. Кадар Совет Иттифоқининг дунёдаги аҳволни яхшилаш муддаосига, унинг музокараларга, мустаҳкам ва хавф-хатарсиз тинчликни таъминлашни кўзловчи кенг қамровли ташаббуслар кўрсатишга тайёрлигига ВСИП ва бутун венгер халқи номидан юксак баҳо берди ҳамда уни қўллаб-қувватлашини изҳор этди.

КПСС билан ВСИП раҳбарлари Европа қитъасида тинчликни, тинч муносабатларни ва ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг муҳим аҳамиятини яна таъкидлаб ўтдилар. ВСИПнинг Хельсинки жараёнини янада ривожлантириш йўлидаги амалий куч-ғайратларини КПСС юксак баҳолади.

М. С. Горбачев билан Я. Кадар шуни маълум қилдиларки, КПСС билан ВСИП муштарак мақсадларга эришиш учун, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашда коммунистик ҳамда ишчи партияларнинг интернационал бирдамлигини ва тенг ҳуқуқли ҳамкорлигини мустаҳкамлашга ҳар томонлама кўмаклашаверадилар. Улар бир-бири ишларининг аҳволи ва фаолияти билан ўзаро яхшироқ танишишга, ҳаёт ўртага қўяётган янги масалаларни ҳал этиш йўлларини излашга, қардош партиялар ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга хизмат қиладиган ижодий, ошкора, ўртоқларча фикрлашувларни табриклайдилар.

КПСС билан ВСИП тинчлик, ҳамжиҳатликни яхшилаш ва биргаликда ҳаракат қилиш манфаатларини кўзлаб, бундан буён ҳам социалистик ва социал-демократик партиялар билан, оммавий демократик ҳаракатлар ва урушга қарши ҳаракатлар билан, социал ва миллий озодлик кучлари билан, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги иши учун ўз масъулиятини англовчи барча оқимлар ва ташкилотлар билан бундан буён ҳам ҳамкорлик қилаверадилар.

М. С. Горбачев билан Я. Кадарнинг иккала партия, давлат ва халқ ўртасидаги муносабатларга хос самимият муҳитида, дўстлик руҳида ўтган суҳбати муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан тўла якдилликни тасдиқлади.

М. С. Горбачев Я. Кадарни Совет Иттифоқига боришга таклиф қилди. Таклиф миннатдорчилик билан қабул этилди.

(ТАСС).

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

БУДАПЕШТ, 9 июнь. (ТАСС). ВСИП Марказий Комитетининг таклифига биноан дўстлик визити билан Венгрия Халқ Республикасига келган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев ўз ватани озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳалок бўлган венгриялик қаҳрамонлар ёдгорлиги пойига бугун гулчамбар қўйди.

Парадлар майдонида жаҳон пролетариати йўлбошчиси В. И. Лениннинг ҳайкали пойига гулчамбар қўйиш маросими бўлди.

М. С. Горбачев Сабадшаг майдонида Венгрия озодлиги учун гитлерчи фашистларга қарши жангларда ҳалок бўлган совет ҳалоскор жангчилари монументига ҳам гулчамбар қўйди.

Венгрия пойтахтининг кўчалари ва майдонларида Будапешт аҳолиси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретарини қизғин ва самимий табриклаб турди. М. С. Горбачев меҳнаткашлар, ёшлар билан суҳбатларда уларга, бутун венгер халқига социалистик қурилишда янги-янги муваффақиятлар тилади.

Гулчамбарларни қўйиш маросимида КПСС Марказий Комитетининг секретари В. А. Медведев, ВСИП Марказий Комитетининг секретари М. Сюреш, Будапешт шаҳар кенгашининг раиси З. Сепвельди, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХРнинг СССРдаги элчиси Ш. Райнаи, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ВХРдаги элчиси Б. И. Стукалин ҳозир бўлдилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла етиштириш ва давлатга топшириш планларини бажарганликлари учун қуйидагилар область «Ҳурмат тахта»сига ёзиладилар.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ

«Северний маяк» колхози (раиси С. С. Когай, партия ташкилотининг секретари Т. М. Мирбобоев, касаба союз ташкилотининг раиси О. Т. Эм, комсомол ташкилотининг секретари Х. К. Оқбердиев, пиллачилик агротехниги М. Ф. Сайфулина).

«Ленин йўли» колхози (раиси М. Убайдуллаев, партия ташкилотининг секретари К. Г. Гинашев, касаба союз ташкилотининг раиси Д. А. Сайдолимов, комсомол ташкилотининг секретари М. Х. Исмоилов, пиллачилик агротехниги С. Раҳмонова).

Энгельс номли колхоз (раиси Б. К. Қосимов, партия ташкилотининг секретари Э. Шерматов, касаба союз ташкилотининг раиси Т. А. Мамажонов, комсомол ташкилотининг секретари М. Й. Убайдуллаев, пиллачилик агротехниги Б. Х. Холбеков).

Ленин номли колхоз (раиси М. Каримов, партия ташкилотининг секретари Қ. Деҳқонов, касаба союз ташкилотининг раиси У. Жуасбоев, комсомол ташкилотининг секретари С. Саримсоқов, пиллачилик агротехниги Х. Турдиева).

«Партия XXII съезди» колхози (раиси Т. Шарафутдинов, партия ташкилотининг секретари А. Ҳикматов, касаба союз ташкилотининг раиси И. Ҳасанов, комсомол ташкилотининг секретари А. Тошматов, пиллачилик агротехниги Д. Тавхидова).

Ким Пен Хва номли колхоз (раиси Т. Мадиёров, партия ташкилотининг секретари М. Маматхолиқов, касаба союз ташкилотининг раиси У. Тоғаев, комсомол ташкилотининг секретари А. Қодиров, пиллачилик агротехниги Х. Мўминова).

Свердлов номли колхоз (раиси М. Дусанбоев, партия ташкилотининг секретари И. Жуламонов, касаба союз ташкилотининг раиси К. Исломов, комсомол ташкилотининг секретари Х. Раҳмедов, пиллачилик агротехниги С. Бойбозоров).

Терешкова номли колхоз (раиси У. Ҳасанова, партия ташкилотининг секретари Р. Сайтмуродов, касаба союз ташкилотининг раиси Р. Рўзиев, комсомол ташкилотининг секретари З. Носиров, пиллачилик агротехниги Х. Қаюмов).

А. Икромов номли колхоз (раиси З. Мўминов, партия ташкилотининг секретари А. Исаев, касаба союз ташкилотининг раиси А. Марасулов, комсомол ташкилотининг секретари С. Ботирова, пиллачилик бўйича агротехник-бригадир Н. Баркашева).

ТОШКЕНТ РАЙОНИ

«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози (раиси Н. Боймуҳамедов, партия ташкилотининг секретари И. Қориев, касаба союз ташкилотининг раиси К. Пўлатов, комсомол ташкилотининг секретари Х. Усмонов, пиллачилик агротехниги Г. Юсупова).

«Ленин йўли» колхози (раиси С. Муҳаммаджонов, партия ташкилотининг секретари М. Ҳидоятов, касаба союз ташкилотининг раиси С. Абдураҳимов, комсомол ташкилотининг секретари А. Сулаймонов, пиллачилик агротехниги Б. Муҳаммаджонов).

Ленин номли колхоз (раиси А. Умаров, партия ташкилотининг секретари Г. Йўлчиев, касаба союз ташкилотининг раиси А. Абдуллаев, комсомол ташкилотининг секретари Р. Ахматов, пиллачилик агротехниги М. Шералиева).

Ильич номли колхоз (раиси Т. Зиёдов, партия ташкилотининг секретари Ш. Боҳодиров, касаба союз ташкилотининг раиси О. Мираҳмедова, комсомол ташкилотининг секретари А. Абролов, пиллачилик агротехниги Р. Тожиев).

Собир Раҳимов номли колхоз (раиси А. Абдураҳимов, партия ташкилотининг секретари Д. Каримжонов, касаба союз ташкилотининг раиси Т. Сиддиқов, комсомол ташкилотининг секретари Р. Тоиров, пиллачилик агротехниги С. Мирзалиева).

«Ленинград» совхози (директори С. Суннатов, партия ташкилотининг секретари А. Иброҳимов, касаба союз ташкилотининг раиси С. Ҳожиакбаров, комсомол ташкилотининг секретари Ф. Тошпўлатова, пиллачилик агротехниги А. Йўлдошев).

ЧИНОЗ РАЙОНИ

Киров номли колхоз (раиси Х. Акрамов, партия ташкилотининг секретари Ё. Охунов, касаба союз ташкилотининг раиси ва комсомол ташкилотининг секретари Ш. Аҳмедов, пиллачилик агротехниги Д. Очилов).

«Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми (директори С. Сатторов, партия ташкилотининг секретари А. Нестеров, касаба союз ташкилотининг раиси А. Макаримов, комсомол ташкилотининг секретари Т. Дуринбетов, пиллачилик агротехниги Ш. Бурхонов).

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ

«Интернационал» колхози (раиси И. Зуфаров, партия ташкилотининг секретари В. Маҳмудов, касаба союз ташкилотининг раиси А. Костаев, комсомол ташкилотининг секретари Х. Шаваладов, пиллачилик агротехниги К. Алисултонов).

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ

«Ленинизм» колхози (раиси Т. Набиев, партия ташкилотининг секретари А. Баратов, касаба союз ташкилотининг раиси Р. Йўлдошев, комсомол ташкилотининг секретари Ю. Ўринбоев, пиллачилик агротехниги А. Бегимқулов).

ОҲАНГАРОН РАЙОНИ

«Олмалиқ» совхози (директори Ш. Нурмуҳамедов, партия ташкилотининг секретари Ю. Абдуқодиров, касаба союз ташкилотининг раиси Б. Абдуллаева, комсомол ташкилотининг секретари З. Тавбаева).

МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ ЯНГИ РЕЖАЛАРИ

ИТТИФОҚИМИЗНИНГ барча олий ва ўрта махсус ўқув юртларидаги каби республикамиз ва областимиз билим муассасаларида ҳам КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» ўрганилмоқда. Ўқув даргоҳлари коллективларида лойиҳани муҳокама қилишга киришилди. Олимлар, илм-фан ташкилотчилари, педагоглар, студентлар бу муҳим ҳужжат юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини, истакларини билдирмоқдалар.

КАТТА ВАЗИФАЛАР

Техникумимизни битирган ёшларнинг ҳаммаси ҳам ишлаб чиқаришга боргач, ишни бемалол бошқариб кета олади дейиш қийин. Бунинг сабаби ўқув муассасасида ҳам, практика ўтказиладиган жойларда ҳам талабаларда мустақил ижодкорлик ва ташаббускорликни шакллантиришга кам эътибор берилмоқда. Шу жиҳатдан олганда КПСС Марказий Комитетининг олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш ҳақидаги лойиҳаси айни долзарб ва зарур ҳужжат бўлди.

Яширишнинг ҳожати йўқ, лойиҳада таъкидланганидек, ўрта звено кадрларини тайёрлашда, ўрта махсус ўқув юртларининг ролига етарли баҳо берилмасди. Уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, ихтисосликларини белгилашда ноаниқликларга йўл қўйилиб келинарди.

Эндиликда лойиҳадан кўриниб турибдики, ана шу муаммолар жадаллик билан ҳал этилади. Бу эса мутахассис кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилайди. Халқ хўжалигининг ўрта звенодаги кадрларга бўлган эҳтиёжини қондиришга ёрдам беради.

Биз лойиҳа қоидалари билан танишар эканмиз, зиммамизда катта вазифалар турганлигини ҳам ҳис этяпмиз. Ишлаб чиқариш учун фақат билимдон мутахассис тайёрлашнинг ўзи камлик қилади. Ўрта махсус ўқув юртларида ғоявий етук, сиёсий баркамол, ишлаб чиқариш командирларини тарбиялаш кун тартибидан қатъий ўрин олиши керак. Бунинг учун эса аввало педагоглар малакасини ошириш лозим бўлади. Биз ана шу вазифаларни ҳам бундан буён сидқидиллик билан бажаришга ҳаракат қиламиз.

Педагог кадрларнинг малакасига кўпроқ эътибор берамиз.

Э. АБИРОВ,
Тошкент қурилиш техникумининг директори.

ИХТИСОСЛИГИ БЎЙИЧА КЎПРОҚ ШУҒУЛЛАНСИН

АСОСИЙ йўналишларда «Ўқув жараёнида ўрганиладиган материал ҳажмини кенгайтиришга зўр берилмоқда, бу эса ўқувчиларга ортиқча иш бўлиб, мустақил ижодий фикр юритиш кўникмаларини ривожлантиришга путур етказмоқда» дейилади.

Ана шу ҳақда мен ҳам кўпдан бери ўйлаб юрардим. Ҳақиқатан ҳам бизнинг олий ўқув юртларимизда студент танлаган ихтисослиги бўйича билим ва амалий машғулотларга алоҳида кўп вақт ажратилмайди. Ҳамма фанлар баб-баравар ўқитилаверади. Аслида ихтисослик бўйича кўпроқ ўзига «юк» олиб шуғулланадиган талабадан келгусида малакали мутахассис чиқиши тайин.

Асосий йўналишлардаги ҳар бир касб эгасининг ўз жойида ишлаши тўғрисидаги фикрларга ҳам жуда-жуда қўшиламан. Чунки қайси ихтисосликда бўлмасин, давлатимиз у кадрга катта маблағ сарфлаб, билим берган. Айни пайтда ундан самара ҳам кутади.

Ҳозирги пайтда эса қишлоқ хўжалиги иши билан шуғулланаётган ўқитувчини, трамвай ҳайдаётган агрономни, токарлик дастгоҳини бошқараётган инженерни, мактабда ўқитувчилик қилаётган мелиораторни кўриш мумкин. Айрим олий маълумотли ишлаб чиқариш мутахассислари эса ўз ўринларини соя-салқин жойлардаги савдо шохобчаларида деб билмоқдалар. Бундай кишилардан жамиятимизга манфаат кам. Шу жиҳатдан олганда лойиҳадаги мутахассислардан тўғри фойдаланиш борасидаги талаблар жуда ўринлидир.

З. САЛОҲИДДИНОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг кафедра мудири, биология фанлари кандидати.

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

7 июнь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида республика саноат ишлаб чиқариши илғорларига тантанали вазиятда СССР орден ва медаллари топширилди. Улар ўн биринчи беш йиллик топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни бажаришда эришган муваффақиятлари учун ана шу мукофотларга сазовор бўлдилар.

Ишлаб чиқариш илғорлари, маданият арбобларидан бир группасига Ўзбекистон ССР фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва тегишли кўкрак нишонлари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Юксак мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский топширди.

(ЎзТАГ).

СИФАТЛИ ИШЛОВ — ҲОСИЛГА ГАРОВ

ДЕҲҚОН тадбиркорлик билан иш юритиб, гектарларни тўлиқ, кўчатларни бут қилса кузда мўл ҳосил кўтариши турган гап. Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ернинг тили ва сирини биладиган уста пахтакорлар оз эмас. Ана шулардан бири 6-бригада бошлиғи Исмат Ҳасановдир.

Исмат ака бошлиқ коллектив аъзолари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида 102 гектар майдонга чигит экиб, ернинг табиий намига ундириб олдилар. Шу кунгача ғўза қатор оралари иккинчи культивациядан чиқарилди. Минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирилди. Бригада механизатори Т. Бойдилов кунига етти гектардан зиёд майдондаги кўчатларга ишлов бераяпти.

Б. Қурбонбоева, М. Хўжамқулова, М. Алибоева, А. Турдиева сингари илғорлар ғўзаларни ягана қилишда бошқаларга намуна бўлдилар.

Бу йил бригада деҳқонлари экин майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишган.

О. НУРУШЕВ.

МУКОФОТ МУБОРАК!

СССР Олий Советн Президиумининг Фармони

СССР РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ МИНИСТРЛИГИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи беш йиллик топшириқлари ва социалистик мажбуриятларининг бажарилишида эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар мукофотландилар:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

БАРАНЦОВ Евгений Иванович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор машинисти.

МАТКАЗИЕВ Ғайрат — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати штабиклар пайвандловчиси.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

АЛИМОВ Раҳмат Салимсоқович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати проходкачиси.

МАҚСУДОВ Пўлатжон Соаталиевич — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати директори.

ШАБАНОВ Александр Ильич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати кон бошлиғи.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

АРХИПОВ Анатолий Яковлевич — «Узвторцветмет» бирлашмаси қуювчиси.

БОЙМАТОВ Ўрозали — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати тегирмон машинисти.

БУЗАЕВА Галина Михайловна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати флотатори.

БЎРИБОЕВ Серикбой Меклевич — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

ГАРАЕВ Сант Зухритдинович — Ингичка шахта қурилиш бошқармаси мастери.

ГРОМИЛОВ Виктор Андреевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати фабрика директори.

ЕЛИСЕЕВ Анатолий Андреевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати гидрометаллург-аппаратчиси.

ИДРИСОВА Минигул Абдухалиловна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати прессловчиси.

КАШИНА Эльвира Фёдоровна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати сим тортувчилар бригадири.

КРИВОРУЧЕНКО Николай Григорьевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор машинисти.

МАМАТХОНОВ Олимжон — «Узбекзолото» бирлашмаси аппаратчиси.

ПУШКАРЕВ Александр Сергеевич — «Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси электрообмоткачилар бригадири.

РЕМИЗ Владимир Аронович — «Средазнипроцветмет» лойиҳалаш институти бош инженери.

СОЛОПОВ Юрий Михайлович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати цех бошлиғи.

ТАБАКОВ Яков Иванович — «Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси электр пайвандчиси.

ТАЗЕДДИНОВ Габдуқудус Фатхураҳманович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати темирйўл транспорти машинисти.

ЎРУНҚУЛОВ Бекмат Рустамович — Ўзбекистон махсус ремонт-қурилиш бошқармаси участка бошлиғи.

ҲАКИМНАЗАРОВ Райимназар — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати қуювчиси.

ЭРГАШЕВ Анорқул Бойматович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор машинисти.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

АНДРОСЕНКО Сергей Павлович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати катодчиси.

ВЕКЛИЧЕВ Александр Тихонович — «Сибцветметавтоматика» бирлашмасининг Ўрта Осиё бошқармаси электромонтажчилар бригадири.

КИСЕЛЕВА Анна Васильевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчилар таъминоти бошқармаси ошпази.

ЛЕБЕДЕВА Надежда Михайловна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

МИРЗАЛИЕВ Жўлан — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати партия комитети секретари.

МИРОНЕНКО Александр Павлович — Ўзбекистон махсус ремонт-қурилиш бошқармаси газ-электр пайвандчиси.

НИЗОМОВ Саҳобиддин Носирович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор машинисти.

РАЗНИКОВ Александр Дмитриевич — «Узбекзолото» бирлашмасининг тоғ проходкачилари бригадаси бошлиғи.

СЕИТХАЛИЛОВА Назми — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

СПИРИН Валерий Евгеньевич — Ўзбекистон махсус ремонт-қурилиш бошқармаси монтажчилар бригадири.

СИТНИК Анатолий Александрович — Олмалиқ шахта қурилиш бошқармаси проходкачилар бригадири.

ШЧЕРБАКОВ Герман Гаврилович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати партия комитети секретари.

ҲУРМАТ БЕЛГИСИ ОРДЕНИ БИЛАН

АБДУВАЛИЕВ Абдулхай — Ўзбекистон ишчилар таъминоти бошқармаси бошлиғи.

АБДУРАҲИМОВ Вахромжон — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати силлиқловчилар бригадири.

АКРОМОВ Петр Абдуфаттоҳович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати майдаловчиси.

БАЛКАЕВА Клавдия Алексеевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати кран машинисти.

БЕЛЯЕВА Вера Захаровна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати электромонтери.

БЕСКАРАВАЙНОЙ Вадим Васильевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бош металлурги.

ВДОВИН Виктор Константинович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати эритувчиси.

ВЛАДИМИРОВ Виктор Васильевич — «Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси электр пайвандчиси.

ГУБАЕВ Борис Дзакоевич — «Узбекзолото» бирлашмаси проходкачиси.

ДЕМИНА Зоя Ивановна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати прессловчиси.

ДИСКАЯ Тамара Федоровна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати электромонтери.

ЗОКИРОВ Равил Алимович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати фабрика электрослесари.

ИСАБЕКОВА Ольга Дмитриевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати аппаратчиси.

КАЛИНИН Виктор Ильич — Олмалиқ шахта қурилиш бошқармаси мустаҳкамловчилар бригадири.

КОНТАКУЗИН Энвер — Ўзбекистон махсус ремонт-қурилиш бошқармаси монтажчилар бригадири.

ҚУРБОНОВ Солиқул — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати конвейер машинисти.

ҚЎЧҚОРОВА Минура Қўчқоровна — «Узвторцветмет» Ўзбекистон бирлашмаси рангли металлар сараловчиси.

ЛИСКОВА Галина Яковлевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати флотатори.

ЛИТВИНОВА Ираида Ивановна — «ВНИИТС» институти Чирчиқ филиали лаборатория мудири.

ЛИ Виктор — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бош механиги.

МУСЛИМОВ Олимжон — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати цех бошлиғи.

ПЕШИКОВА Лилия Сайфуллаевна — «Средазнипроцветмет» институти сектор мудири.

ПИРМАТОВ Эшмурот Азимович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати цех бошлиғи.

РАММЭ Виктор Юрьевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати кон бош инженери.

СЕЛЮГИНА Людмила Даниловна — «Узбекзолото» бирлашмаси бўлим бошлиғи.

СИТДИКОВ Габдулхай Ситдикович — «Узбекзолото» бирлашмаси проходкачиси.

СОЛОШЧЕНКО Александра Михайловна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати техника назорати бўлими контролери.

СТЕПАНОВА Ольга Ивановна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчилар таъминоти бошқармаси ошхона мудири.

ТОЛИПОВ Темирпўлат Қурбонович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати прокатчиси.

ТОКАРЕВ Владимир Ильич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати касаба союз комитети раиси.

УСТИНОВА Надежда Михайловна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати қаттиқ қотишмалар қайта ишловчиси.

ЦИРИКОВА Лидия Михайловна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати қозон катта машинисти.

ЦОЙ Эльза Николаевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчилар таъминоти бошқармаси ошхона мудири.

ШАБАНОВ Анатолий Петрович — «Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмасининг эритувчиси.

ШЕРОВ Қўчқор Сайдуллаевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати катта мастери.

I ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

ШЕК Арина — СССР 50 йиллиги номли Олмалиқ Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати сим тортувчиси.

II ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

АМИРОВ Фотиҳ Аҳкамович — «Узбекзолото» бирлашмасининг проходкачилар бригадаси бошлиғи.

ГРИЦАЕВ Илья Васильевич — «Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси катта мастери.

ЗУФАРОВА Бибисора Ҳасанбоевна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

ҚУРОЛОВ Йўлдош Аширович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати қудуқлар бурғиловчиси.

МАТВЕЕВ Валентин Александрович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати эритувчилар бригадири.

ПОПЛЮЕВ Анатолий Петрович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати токари.

ТИМОФЕЕВА Вера Григорьевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати рух заводи аппаратчиси.

УСЕИНОВ Наримон Сабриевич — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати темирчиси.

ХАЙИТМАТОВ Сотволди — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати электромонтери.

ЧИЧЕВИЧ Анна Даниловна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати тегирмон машинисти.

III ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

АЛЕСИН Геннадий Степанович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати майдаловчиси.

АНТОНОВА Анастасия Сидировна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати тегирмон машинисти.

БАЛБОЕВ Асқар Балбоевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати майдаловчиси.

ГОЛЯЧЕНКО Владимир Константинович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати қуювчиси.

ДЕХТЯРЕВ Иван Федорович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор машинисти.

ЖЎРАЕВ Йўлдош — Ўзбекистон махсус ремонт-қурилиш бошқармаси слесарлари бригадири.

ДИКАРИН Михаил Александрович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати электрослесари.

ЕСИПОВ Борис Алексеевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати эритувчиси.

ИШЧЕНКО Тамара Александровна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати флотатори.

ҚОЗОҚБОЕВА Рашида Идрисовна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати майдаловчиси.

ҚУРБОНОВ Эшпўлат — «Узбекзолото» бирлашмаси автомобиль ҳайдовчиси.

ЛОБОВ Анатолий Григорьевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор машинисти.

МАВРИН Владимир Андрианович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати электр пайвандчиси.

МАРКОВ Виктор Иванович — «Сибцветметавтоматика» бирлашмасининг Ўрта Осиё бошқармаси созловчиси.

МАРТЬЯНОВ Михаил Николаевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис қуювчиси.

МЕДВЕДЕВА Ирина Филипповна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати йўл монтерлари бригадири.

МУХСИНОВ Низом Шавкатович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчиси.

НИКУЛИН Николай Акимович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати слесари.

ПУЛИНА Ирина Борисовна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати электрослесари.

РАЖАБОВ Владимир Раимович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати сим тортувчиси.

САВЕЛЬЕВ Юрий Александрович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бурғиловчиси.

СЕМЕНОВА Ольга Ивановна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати флотатори.

СКОРИКОВА Раиса Нилаевна — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчиси.

СУЛТОНОВ Турсунбой Абдувонтович — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

СУРИКОВА Ирина Ивановна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати лаборанти.

ТАНГИРОВ Сайдали Қўшбоевич — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати мастери.

ТУЖИКОВ Валерий Михайлович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаватор машинисти.

ФЕДОРЕНКО Виктор Константинович — «Узвторцветмет» бирлашмаси катта мастери.

ФИРСОВА Надежда Григорьевна — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

ҲАЙДАРОВ Файзулла Яҳёевич — «Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси электр пайвандчиси.

ХАНИН Петр Миронович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати автомобиль ҳайдовчиси.

ЦИГАНОВ Петр Иванович — В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати куйдирувчиси.

ШИВАРЕВ Александр Николаевич — СССР 50 йиллиги номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати фрезерчиси.

ЙЎЛДОШЕВ Турсунмурод Раҳмонбердиевич — СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати аппаратчиси.

(Давоми бор).

ИМКОН БОР, ҲАФСАЛА ЙЎҚ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПРОПАГАНДА ВА АГИТАЦИЯ БЎЛИМИ, «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИ, КАСАБА СОЮЗ ХОДИМЛАРИ РЕЙД БРИГАДАСИ КОММУНИСТИК РАЙОНИ ХЎЖАЛИКЛАРИ ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА

Катта йўлдан Свердлов номли колхознинг 11-бригадаси томон бурилишимиз билан мўъжазгина боғга дуч келдик. Боғ ўртасида дала шийпони кўриниб турибди. Шийпон ёнидан шарқираб сув оқмоқда. Атроф салқин ва баҳаво.

Айвондаги стол устида газета ва журналларнинг янги сонлари турибди. Деворда республика, область, район, колхоз пахтакорларининг бу йилги социалистик мажбуриятлари осиғлиқ. Дала шийпони мудири, агитатор, сиёсий ахборотчиларнинг фамилиялари ёзиб қўйилган. Дафтарларда эса дала шийпонида олиб борилаётган оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар қайд этилган. Шкафда сиёсий, бадиий китоблар, дори-дармонлар аптечкага жойланган.

«Социалистик мусобақа экрани»га кўз ташлаймиз. Бригада аъзоларининг исм-фамилиялари, иш нормаларининг бажарилиши қайд этилган.

Икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Камол Қулдошев бошлиқ бригадада пахтакорларнинг самарали меҳнатдан сўнг мазмунли дам олишлари, ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шарт-шароит муҳайё қилинган. Коллектив бу йил ҳар гектар ердан 32,5 центнердан ҳосил олишга сўз берган эди. Ғўзанинг ҳозирги ривожини ҳисобга олиб, энди ҳосилдорликни камида 35 центнерга етказишни мўлжаллашмоқдалар.

Хўжаликнинг Ким Николай бошчилик қилаётган 5-бригадаси дала шийпонида ҳам шундай манзаранинг гувоҳи бўлдик. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 32,5 центнердан «оқ олтин», 185 центнердан каноп пояси олиш учун курашмоқдалар.

«Ленинский путь» колхозидаги 15-бригада дала шийпони юмшоқ, қаттиқ инвентарлар билан жиҳозланган. Газета, журналлар ўз вақтида олиб келинади. Кутубхона мавжуд. Радио, телевизор, холодильниклар билан таъминланган. Лекин кўргазмали агитация, оммавий-сиёсий ишлар талаб даражасида эмас. Сиёсий ахборотчиларнинг суҳбат графиги йўқ. Тадбирлар ёзиладиган дафтарлар номигагина тутилган. «Социалистик мусобақа экрани» шунчаки осиб қўйилган холос, унда ҳеч кимнинг исм-фамилияси йўқ. Деворий газета ёки жанговар варақалар ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Ҳамроҳимиз — колхоз раисининг маданий ишлар бўйича ўринбосари Раҳматилла Ғуломов у ёқ бу ёққа аланглаб ҳеч кимни тополмади ва мулзам бўлиб деди:

— Ҳамма рақамлар ёзилиши керак эди. Ёзилмай қолибди-да. Камчиликларни тугатишга ҳаракат қиламиз.

Дала шийпонида сотувчисиз магазин ташкил этилмаган, аптечкада зарур дори-дармонлар йўқ.

Хўжаликнинг Абдураҳим Бимурзаев бошлиқ 4-бригадасида ҳам шундай камчиликларни кўрдик. Жуда чиройли замонавий дала шийпонлари қурилган-у оммавий-сиёсий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Маданий-маиший хизмат ёмон аҳволда.

Биз дала шийпонига келганимизда тушлик вақти бўлиб қолган эди. Уч-тўрт бригада аъзоси чой ичиб ўтиришарди.

Дала меҳнаткашларининг маданий-маиший шароитини яхшилайлик

— Маданий-маиший, савдо хизматидан мамнунмисизлар? — сўраймиз улардан.

— Тўғрисини айтганда, графикка амал қилмаса ҳам автолавка унда-бунда келиб туради, — деди Турмон Абишев. — Ўшанда ҳам номига келади. Биз учун керакли нарсалар бўлмайди. Масалан, колхозчига этик керак. Автолавкада этик бор, лекин 45—46 размерли. Кийимлар ҳам кўпинча катта размерда бўлади. Хуллас, бир хил моллар қайта-қайта олиб келинаверади ва олиб кетилаверади. Машина бўзчининг мокисидек бекорга бензин сарфлаб айланаверади. Шунинг учун автолавка келса-келмаса кўнглимиз бирдек. Энди биров олдига бормайди ҳам, қарамайди ҳам.

Свердлов номли колхознинг 11-бригадаси аъзолари билан бўлган суҳбатда ҳам шундай гапларни эшитдик.

— 7 май куни автолавка келгани қайд этилибди. Эҳтиёжга ярарли моллар харид қилгандирсизлар?

— Расулов деган автолавкачи бор, — саволимизга жавоб беради бригада аъзоси Малик Аблашимов. — Дала шийпонига келиб, ҳеч қаёққа қарамай рўйхат дафтарчасига югуради. Числони ёзиб, қўлни қўйиб автолавкани очмаёқ яна йўлига равона бўлаверади. Шу куни колхоздаги барча дала шийпонларидаги дафтарларга жимжимадор имзони қўйиб, шу билан гал ўтди, деб яна анчагача кўринмай кетади. Умуман, дала меҳнаткашларига савдо хизмати ташкил этиш ёмон аҳволда.

«Ленинский путь» колхозининг Тошвой Эшев раҳбарлик қилаётган 6-бригада дала шийпони катта ариқнинг устига қурилган. Дарахтлар унга қуюқ соя ташлаб турибди. Лекин тушлик вақти бўлса ҳам бу ерда ҳеч ким кўринмайди. Чунки одамлар мазкур дала шийпонига келишга қизиқишмайди. «Меҳнат шуҳрати» байроғи савлатгагина турибди. Ҳурмат тахтачаси бўш «Социалистик мусобақа экрани» тўлғизилмаган. Дам олиш хонаси қулфлоғлиқ. Дафтарларда 6 майда автолавка, 19 майда санитария-эпидемиология станцияси вакиллари келишгани ёзилган. Маиший хизмат ходимлари эса 1985 йил ноябрида қадам ранжида қилишган экан.

3-бригада дала шийпонида бўлганимизда бригада бошлиғи Сайдали Қулмоновдан дала шийпони мудири кимлигини сўрадик. У аввалига анча ўйланиб турди, сўнг «партком бўлса керагов» деб жавоб қилди.

Суҳбатдан яна шулар маълум бўлдики бу йил дала шийпонида бирон марта концерт қўйилмаган, савдо, маиший хизмат яхши ташкил этилмаяпти.

«Правда», «Политотдел», «Ўзбекистон», К. Маркс номли колхозлар, Охунбобоев номли совхоз ва бошқа хўжаликлар дала шийпонларида ҳам рейд давомида юқоридаги каби камчиликлар аниқланди. Охунбобоев номли совхоздаги баъзи шийпонлар шу вақтгача ремонтдан чиқарилмаган. Охунбобоев номли совхознинг 8-бригадаси дала шийпони эшик-деразасиз ҳувиллаб ётибди. «Ленинский путь», «Политотдел», «Правда», «Ўзбекистон» колхозларидаги дала шийпонларида оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар талаб даражасида олиб борилмаяпти. Дала шийпонларида колхозчилар, совхоз ишчилари кўринмайди. Хўжаликларда бўлганимизда колхозчилардан қандай мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказилаётганини сўрадик. Лекин бирон қониқарли жавоб олмадик.

Дала шийпонлари кўп жойда деҳқоннинг иккинчи уйига айлантирилмаяпти. Кишилар онгини тарбияловчи, уларнинг билими ва маҳоратини оширувчи тадбирлар ўтказилмаяпти. Олимлар, мутахассислар билан учрашувлар ташкил этилмаяпти. «Билим» жамияти район ташкилотининг фаолияти сезилмайди.

Район маданият уйи, хўжаликлар бадиий ҳаваскорлик коллективлари шийпонларда камдан-кам концертлар беришади.

Кўпгина хўжаликлар дала шийпонларида сотувчисиз магазинлар ташкил этилмаган. Биз бу масала юзасидан Ийк қишлоқ матлубот жамияти раиси вазифасини бажарувчи М. Миралимов, район матлубот жамиятининг инструктори И. Цхай билан суҳбатлашдик. Улар «Ленинский путь», Свердлов номли колхозлар ва бошқа қатор хўжаликларнинг раҳбарлари савдо ташкилотининг бир неча бор мурожаатига қарамай дала шийпонларидаги сотувчисиз магазинларга мол олмаётганликларидан шикоят қилишди. Хўжалик раҳбарлари билан суҳбатлашганимизда эса улар район матлубот жамияти правлениеси кундалик зарур моллар ўрнига ўтмас матоҳларни тиқиштиришаётганини айтдилар.

Бу фактлардан кўриниб турибдики, район партия комитети, халқ депутатлари район Совети ижроия комитети далаларда меҳнат қилаётганларга зарур шароитлар яратиб бериш билан жиддий шуғулланмаяптилар. Ғўза парвариши қизғин кетаётган шу дамларда улар оммани КПСС XXVII съезди қарорларини изчил бажаришга даъват этишлари, дала шийпонини оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар марказига айлантиришлари керак.

Коммунистик район меҳнаткашлари бу йил 26.700 тонна пахта, 75650 тонна каноп пояси, кўплаб нозне'матлар етиштиришга аҳд қилганлар. Бу маррага эришиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган пахтакор ва соҳибкорларга барча шароитларни яратиб бериш шу куннинг муҳим вазифасидир.

РЕЙД БРИГАДАСИ.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ТОШКЕНТ область ижроия комитети 1985 йил ноябрь ойида Олмалиқ химия заводининг ёрдамчи хўжалигида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар масаласини кўриб чиққан эди. Завод раҳбарлари бу соҳада маълум ишларни қилаётганлигига қарамай чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш суръатлари суст эканлиги таъкидланганди.

Ёрдамчи хўжаликда ем-хашак етарли бўлмаганлиги учун мол туёғи кўпаймаяпти. Озуқа экини ва маккажўхори ҳосилдорлиги жуда паст. Гўшт етиштириш таннархи жуда қиммат. Ёрдамчи хўжалик моддий техника базасини мустаҳкамлашга, мол ва паррандалар сонини кўпайтиришга, улар маҳсулдорлигини оширишга завод маъмурияти яхши эътибор бермаяпти. Олмалиқ шаҳар ижроия комитети ҳам завод маъмуриятининг шу йўналишдаги фаолияти устидан назоратни сусайтириб юборди.

Область ижроия комитети қабул қилган қарорда юз берган аҳволни тузатишнинг конкрет чоралари белгилаб берилган эди.

Яқинда область ижроия комитети ўз мажлисида ушбу қарорнинг Олмалиқ химия заводи маъмурияти ва Олмалиқ шаҳар ижроия комитети томонидан қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масалани назорат мақсадида кўриб чиқди.

Текширув шуни кўрсатдики, химия заводи ёрдамчи хўжалигининг (директори Р. М. Рамазонов) кейинги олти ой давомидаги иши анча жонланди. Хўжаликда мол туёғи кўпайди. Шуниси диққатга сазоворки, бунга подани урчитиб кўпайтириш ҳисобига эришилди. Ҳозир бу ерда 80 дан ортиқ қорамол, шу жумладан, 22 та соғин сигир, 548 бош чўчқа, 350 та қўй, тухум берадиган 5300 дан ортиқ товуқ, 23 та от парвариш қилинмоқда. Етиштирилаётган гўшт магазинлар орқали завод меҳнаткашларига тарқатилаяпти. Сут эса корхонанинг учта болалар боғчаси ва профилакторийсига жўнатилмоқда. Чорвачилик маҳсулотлари таннархи арзонлашиб бормоқда.

Озуқа базасини яхшилашга ҳам катта этибор бериладиган бўлиб қолди. Ёрдамчи хўжалик коллективи алмашлаб экиш оборотидаги 180 гектар ҳайдаладиган шу жумладан 160 гектар суғориладиган майдондаги маккажўхори, арпа, беда ва перко каби озуқа экинлари ҳосилдорлигини оширишга эришмоқда. Бундан ташқари ёрдамчи хўжалик меҳнаткашлари ерларнинг унумдорлигини оширишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар.

Ёрдамчи хўжалик ўзининг озуқа цехига эга бўлиши учун қурилиш ишларини бошлаб юборган. У ишга тушгач, мавжуд молларни зоотехника талаблари асосида боқиш имконияти яратилади.

Молларнинг озуқа рационига озиқ-овқат қолдиқларини қўшиб бериш йўлга қўйилди. Ёрдамчи хўжалик ходимлари ўз транспортларида шаҳардаги умумий овқатланиш корхоналари, болалар боғча ва профилакторийларнинг ошхоналаридан кунига 1,5 тоннадан кўпроқ озиқ-овқат қолдиқларини ташиб келтирмоқдалар. Хўжалик ўзининг 8 та тракторига, маккажўхори ҳосилини ўриб-йиғиб берадиган икки қаторли 2 та «Нива» комбайнига, 6 та юк автомашинасига эга. Одатда бу мавжуд техника воситаларидан юксак унум билан фойдаланилади.

Корхона ихтиёрида бўлган, аммо яхши фойдаланилмаётган теплица ва боғ ҳам кейинги вақтда ёрдамчи хўжалик ихтиёрига берилди. Хўжалик меҳнаткашлари теплица ва боғдан олинадиган ҳосилни кўпайтиришга муваффақ бўлдилар. Ҳозир бу ерда помидор, бодринг, лимон, боғда эса олма, шафтоли, беҳи каби аҳоли учун зарур бўлган мевалар етиштирилмоқда.

Олмалиқ шаҳар ижроия комитетининг кейинги пайтларда ёрдамчи хўжалик ишига жиддий муносабатда бўлаётганлиги, зарур бўлиб қолган кезларда хўжаликка қўшимча ер ажратиш, омухта емлар билан таъминлаш масалаларида амалий ёрдам кўрсатаётганлиги область ижроия комитетининг мажлисида қайд этиб ўтилди.

Химия заводи маъмурияти ва касаба союз ташкилоти ўзининг аграр цехи ишини яхшилаш билан мунтазам шуғулланмоқда. Ёрдамчи хўжалик фаолияти касаба союз комитети мажлисларида шунингдек, ишчиларнинг йиғилишларида вақти-вақти билан муҳокама қилиб турилади.

Область ижроия комитети ёрдамчи хўжалик коллективи ишини маъқуллаб, янада юксак кўрсаткичларга эришишга даъват этди. Олмалиқ шаҳар ижроия комитети ва химия заводи маъмуриятига ёрдамчи хўжаликка бундан буён ҳам зарур ёрдамни кўрсатавериш вазифаси топширилди.

ТОШКЕНТДА ОБЛАСТИМИЗ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРИ КУНЛАРИ

ЎТГАН ЯКШАНБА куни Янгийўл шаҳри меҳнаткашлари область шаҳар ва районларининг Тошкентда ўтказилаётган анъанавий кунларида иштирок этдилар. Янгийўл ёғ-мой комбинати, қишлоқ хўжалиги деталлари заводи, мебель фабрикаси ҳамда озиқ-овқат техникумининг 50 дан зиёд ишчи-хизматчи ва педагог-ўқувчилари В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиали, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси, республика атеизм уйи ва пойтахтнинг диққатга сазовор жойларида бўлдилар.

Суратда: янгийўлликлар В. И. Ленин номли майдонда.

А. ЗУФАРОВ фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«РАСМИЯТЧИЛИКМИ Ё САВОДСИЗЛИК?»

Газетанинг 1986 йил 22 март сонида босилган «Қалбаки справкалар» сарлавҳали танқидий хабарга Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти юборган юзаки, саводсизларча ёзилган жавоб хатини газетанинг 6 май сонида ўқиган эдингиз. У юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган эди.

Янгийўл район партия комитетининг секретари Р. Тожибоевдан олинган жавобда ҳар икки танқидий хабар район партия комитетида кўриб чиқилганлиги айтилади. Танқидий хабарга юзаки муносабатда бўлиб, редакцияга расмият учун жавоб юборган колхоз партия комитети секретари М. Ёқубов район партия комитетида муҳокама қилиниб қаттиқ огоҳлантирилди ва унга тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, кадрлар масъулиятини ошириш учун сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш вазифаси топширилди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ИШЧИ ВОРИСЛАРИГА — ЮКСАК ҒАМХЎРЛИК

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ», «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИ, ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ, СОВЕТ ТАШКИЛОТЛАРИ ВАКИЛЛАРИ ВА ОБЛАСТЬ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ХОДИМЛАРИ ДАВРА СУҲБАТИ

ХАЛҚ хўжалиги тараққиётини жадаллаштиришнинг бош йўли белгилаб берган талабларни амалга оширишда ишчи ворисларини тайёрлаш маркази бўлган ҳунар-техника таълими тармоғи ходимлари зиммасига катта масъулият юкланади. Улар таълимни ишлаб чиқариш билан қўшиб олиб бориш ленинча принципини янада тўлароқ рўёбга чиқаришга, ёшларни мустақил ҳаётга ва меҳнатга тайёрлашни тубдан яхшилашга қатъий эришишлари керак. Бу борада областимиз ҳунар-техника билим юртларида олиб борилаётган ишлар қониқарлими? Шу соҳадаги ҳаётий, долзарб муаммолар қандай ҳал этиляпти? Экономикани ривожлантиришда фан-техника тараққиёти белгиловчи куч бўлиб қолган бир шароитда, ҳунар даргоҳларининг ҳозирги моддий базаси, уларда кадрлар тайёрлаш талабга жавоб берадими? «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари редакциялари ҳамда область ҳунар-техника таълими системаси ходимларининг биргаликдаги давра суҳбатида ана шулар ҳақида гапирилди.

Суҳбатда партия ва совет ходимлари ҳам иштирок этишди.

Суҳбатни область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири С. С. САИДҚОСИМОВ олиб борди.

*

Давра қатнашчилари областда ҳунар-техника таълимини ривожлантириш, унинг моддий базасини мустаҳкамлаш, ўқув муассасаларида таълим-тарбия самарадорлигини ошириш борасида қизғин мунозара юритдилар. Суҳбатда иштирок этган ҳар бир киши ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар, фойдаланилмай ётган резервлар ҳақида қимматли фикрлар билдирди. Суратда: давра суҳбати қатнашчиларидан бир группаси.

А. Зуфаров фотоси.

*

КАДРЛАР ВА ЭҲТИЁЖ

С. САИДҚОСИМОВ: Бугун мамлакатимиздаги каби областимизда ҳам халқ хўжалиги тараққиётини жадаллаштиришнинг янги босқичига қадам қўйилди. Ана шу жараёнда ҳамма соҳа кишилари каби область ҳунар-техника таълими системаси ходимлари ҳам қилинадиган ишларни аниқ тасаввур этишлари ва ўз фаолиятларини давр руҳи асосида қайта қуришлари керак. Бу жиҳатдан олганда ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар анчагина. Қисқа вақт ичида фан-техника тараққиётининг, жадаллаштириш бош йўлининг бугунги талаблари даражасидаги ишчи кадрларни тайёрлаш самарадорлигини ошириш масалалари «давра суҳбати»нинг асосий мавзусидир.

Келгусида фойдаланишга топшириладиган янги техникани ким бошқариши ҳақида бугунданоқ биргаликда ўйлашимиз лозим. Шу мақсадда биз сизларнинг эътиборингизни бир неча муҳим муаммоларга қаратмоқчимиз. Булардан бири — **малакали ишчи кадрлар тайёрлашни планлаштиришни илмий асосда** йўлга қўйишдир.

Маълумки, бу беш йилликда ҳунар-техника системасида эришиладиган муваффақият кўп жиҳатдан планлаштиришда оталиқ корхоналар ва тармоқларнинг эҳтиёжи, ёшлар ресурслари, ҳунар-техника таълимининг моддий базаси қанчалик ҳисобга олинишига, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича белгиланган давлат планлари билан қанчалик узвийлигига боғлиқ.

Ана шу муаммони ҳал этишда область ҳунар-техника бошқармасининг иштироки қандай бўляпти?

О. МУСАЕВ — область ҳунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи: Бугунги кунда биз учун қандай бўлмасин, қабул ва малакали ишчи кадрлар тайёрлаш планини бажариш энг муҳим вазифа бўлиб турипти. Ҳар йили ялписига 15 минг нафар йигит-қиз ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқмоқда. Менинг «ялписига» деяётганимда жон бор. Ишчи-кадрлар тайёрлашда область халқ хўжалигининг эҳтиёжи тўла ўрганилмаяпти. Аксинча, сон кетидан қувиш ҳоллари рўй бермоқда. Шу ўринда мисол келтираман. Бир неча йиллардирки, биз Янгийўл, Бекобод ва бошқа қатор районлар учун йилига 5 минг нафардан механизатор тайёрлаб келаяпмиз. Бироқ яқинда қилинган анализлар йилига 2 минг механизатор тайёрланса етарли эканлигини кўрсатди. Интенсивлаштиришнинг ҳозирги шароитида айрим ҳунар-техника билим юртларининг бир қисмини, афтидан, саноат учун кадрлар тайёрлашга мослаштириш кераккa ўхшайди. Чунки Олмалиқ химия заводи, Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Чирчиксельмаш» заводи сингари корхоналарнинг ҳар бирига бугунги кунда 500 нафардан ишчи талаб этилмоқда. Бу жойлардаги ўрта ҳунар-техника билим юртларида бунчалик кўп ишчиларни тайёрлаш имкони бўлмаяпти.

Корхоналарнинг эҳтиёжини ҳисобга олмасдан тахминан бераётган заявкалари туфайли эртага қаерга, қайси касбда, қанча ишчи кераклигини биз билмаймиз. Натижада ўқув юртларини битириб чиққан тикувчилар, автослесарлар, тракторчиларни ишга жойлаштиришда мушкулликлар рўй бермоқда. Шунинг учун ҳам планлаштиришда таваккалчиликдан илмий асосланган методга ўтиш пайти келди.

ҲАМКОРЛИКНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Т. ВОРОНИНА — Бекобод шаҳар партия комитетининг секретари: менимча, халқ маорифи ва ҳунар-техника таълимини координациялашган планлаштириш асосида ривожлантириш ҳақида ўйлаб кўриш керак. Буни бежиз айтмаяпман. Мана, Бекободда қандай манзара мавжуд. Шаҳарда учта ҳунар-техника билим юрти, техникум, музика билим юрти бор. Саккизинчи синфни битирган ўғил-қизларнинг кўпи ана шу ўқув юртларига ёки Тошкент, Ленинград шаҳарларидаги билим муассасаларига йўл олмоқдалар. Худди шу шароитда биз учун саккизинчи синф болаларидан 400 нафарини ҳунар-техника билим юртларига жалб этиш планлаштирилган. Бунда нореаллик рўй бераётгани ўз-ўзидан аён. Шунинг учун ҳам халқ маорифи ва ҳунар-техника таълимини ривожлантиришда ҳар иккала тармоқнинг хусусиятлари аниқ ҳисобга олиниши керак, деган фикрдаман.

Билим юртларининг эҳтиёжга қараб қайта қуриш ҳақида гап боряпти. Бу яхши. Лекин моддий база йўқ. Шаҳар партия комитети малакали ишчи кадрлар тайёрлаш масаласини доимо эътиборда тутмоқда. Бу муаммо шаҳар партия комитети бюросида бир неча бор кўриб чиқилди. Ислоҳот талаблари асосида ҳунар-техника билим юртларида моддий базани мустаҳкамлаш бўйича бир мунча тадбирлар белгиланди. Ишчи кадрларни эҳтиёжга қараб планлаштиришга аниқлик киритилди.

О. МУСАЕВ: Дарҳақиқат, Тамара Яковлевна ўқувчилар контингентини, айниқса, саккизинчи синфни битирганларни ҳунар-техника билим юртларига жалб этишдаги қийинчиликлар ҳақида тўғри фикр билдирди. Бу масала бизни ҳам бир неча йиллардан бери ўйлантириб келмоқда. Қатор билим юртларига эга бўлган Олмалиқ, Ангрен, Чирчиқ шаҳарларида ҳам аҳвол худди шундай.

ТАРАҚҚИЁТ ТАЛАБИ

С. САИДҚОСИМОВ: Рўй берган аҳволдан қутулишнинг бирдан-бир йўли қуйидагиларда деб ўйлайман: биринчидан, область ҳунар-техника бошқармаси, область план бўлими ва область ижроия комитетининг меҳнат бўлими билан ҳамкорликда ниҳоятда қисқа муддат ичида халқ хўжалиги планига мувофиқ қабул ва малакали ишчилар тайёрлаш планларини аниқлашлари керак. Иккинчидан, биз область халқ маорифи бўлимидан ўрта ҳунар-техника билим юртларига юбориладиган саккизинчи синфни битирган ўқувчилар сонини кўпайтириш тўғрисидаги конкрет таклифларни кутамиз. Бу йил мактабларнинг биринчи синфига болалар олти ёшдан боришини ҳисобга олганда бу масалани ижобий ҳал этиш мумкин. Чунки мактабларда олти ёшлилар учун анчагина жой талаб қилиниши, ўқувчилар учун нормал шарт-шароит яратилиши зарур. Ана шу нуқтаи назардан кўпроқ саккизинчи синфни битирганлар билим юртларига юборилса мақсадга мувофиқ бўлади.

Гап малакали ишчилар тайёрлаш ҳақида борар экан, фан-техника тараққиёти ҳаётимизга дадил кириб келаётганлигини алоҳида қайд этиш лозим. Унга биз ҳам ҳозиржавоб бўлишимиз керак. Бу ўринда асосий эътибор **янги ихтисосликлар бўйича кадрлар тайёрлаш** — биринчи навбатда рақамли программа билан бошқариладиган станоклар операторлари, электромеханиклар, электрон-ҳисоблаш машиналари операторлари, электрон ускуналар бўйича хизмат кўрсатадиган электромонтёрлар тайёрлаш масаласига қаратилиши керак. Бизга маълумки, Украинадаги ҳунар-техника билим юртлари илмий-тадқиқот муассасаларига 11 ихтисослик бўйича малакали кадрлар тайёрлаб бермоқда. Новосибирскдаги академиклар шаҳарчаси ҳам ўз билим юртига эга. Катта фанга фақат олимлар эмас, балки энг юксак малакали ишчилар ҳам зарурлиги ўз-ўзидан равшан, албатта. Республикамиз илмий муассасаларининг асосий қисми областимизда, хусусан Тошкентда жойлашишига қарамай, бу борада биз ҳали сезиларли ўзгаришларни ҳис этмаяпмиз. Ана шу ҳақда фикрлашсак.

О. МУСАЕВ: Очиғини айтганда, бизнинг бу муаммони ҳал қилишга ҳали қурбимиз етмайди. Шунга қарамай қатор билим юртларида, шу жумладан, қишлоқ билим юртларида ҳам электрон-ҳисоблаш машиналари бўйича операторлар тайёрланмоқда. Лекин улар қандай тайёрланаётгани кўпроқ ўйлантиради. Чунки янги ихтисосликлар бўйича ишчилар тайёрлашнинг асоси — ўқув юртларининг замонавий компьютер техникаси билан қай даражада таъминланганлигига боғлиқ бўлиб қолмоқда. Кўпгина оталиқ корхоналари ҳозирча ўз билим юртларини тегишли ўқув моддий базаси билан таъминлай олмаяптилар.

Ҳатто айрим ҳунар-техника билим юртларига эса моддий-техника база бўйича эҳтиёж-

мага эга эмасмиз. Менимча, республика Госплани планлаштириш пайтида ўрта-ҳунар техника билим юртлари эҳтиёжини ҳам ҳисобга олиб, ишни бошиданоқ пухта ташкил қилиши ҳақида ўйлаши керак.

М. САЛЯМОВ — Бекобод шаҳридаги 20-ўрта ҳунар-техника билим юрти директорининг ўқув-ишлаб чиқариш бўйича ўринбосари: — Биз мана шу масалага алоҳида эътибор берганмиз. 1985 йилдан бошлаб билим юрти устахоналарида аҳоли буюртмасига кўра халқ истеъмол товарлари: аёллар рўмоллари, эркаклар кўйлаклари, устки кийимлар каби маҳсулотлар тайёрлаш йўлга қўйилди. Ўтган йилда 10 минг сўмлик буюртма ишларини бажардик. Бу йил имкониятларимизни ҳисобга олиб ана шу ишлар ҳажмини икборадаги ишларнинг ҳаммаси тартибга тушди. Менинг назаримда ишлаб чиқариш планларининг ўз вақтида ўқувчиларга етказилиши ҳам яхши натижалар берди. Улар ўқишнинг маълум бир муддатида ўқув программасига мувофиқ қандай маҳсулотлар тайёрлашларини олдиндан биладилар. Устахоналар бўйича йиллик,квартал, ойлик планлар белгиланганлигидан ҳам хабардор бўладилар. Аммо бизнинг шаҳарчамиз шароитида ҳар бир ўқувчини аҳолидан тушган буюртма билан таъминлаб бўлмайди. Шаҳар аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш комбинати эса «Ўзимизга ҳам буюртмалар етарли эмас», дея бизга ҳеч қандай ёрдам кўрсатмаяпти. Агар бизнинг буюртмаларни шаҳар ательеси мастерлари даражасида дид билан бажарилаётганлигини, улардан 30 процент арзон-

«...ишни катта ҳаражатлар талаб қилмайдиган, аммо тез ва сезиларли самара келтирадиган тадбирлардан бошлаш оқилона бўлур эди... Резервларимиз мана ман деб турибди. Уларни манфаатдорлик билан, хўжайинларча омилкорлик билан ишга солсак, улар юксак самара бериши турган гап.»

(КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездига Сиёсий докладидан).

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ СЕЗИЛМАЯПТИ

В. АКИЛОВ — Янгийўл шаҳридаги 3-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ишлаб чиқариш мастери: бизнинг оталиқ ташкилотимиз — «Сельхоздетали» заводи билим юртимиздан юксак малакали ишчилар кутади. Бу, яхши, албатта. Лекин кадрлар тайёрлаш жараёнида биз корхонанинг ёрдамини сезмаяпмиз. Билим юртидаги ускуналар эскириб кетган, кабинетлар замонавий талабларга жавоб бермайди. Масалан, металл қирқувчи 14 та станокдан фойдаланилаётганига йигирма йилдан ошиб кетди. Бу дастгоҳларда аниқ ўлчовли маҳсулот тайёрлаб бўлмайди. Жойимиз ҳам тор санитария-техника талаблари даражасида эмас. Биз кўпинча касб эгаларини тайёрлашда ўз территориямиздаги корхоналар эҳтиёжини ҳисобга олмаётганлигимиз рост. Ишлаб чиқариш практикаси ўтказишда ҳам жиддий камчиликлар мавжуд. Ўқувчиларнинг касбларни пухта ўрганишлари борасида етарли ғамхўрлик қилинмаяпти. Эндиликда эски дастгоҳлар билан замонавий ишчи кадрлар тайёрлаб бўлмайди. Билим юртлари учун янги техника керак.

Т. ВОРОНИНА: Бекободдаги 3-ўрта ҳунар-техника билим юрти юксак малакали ишчилар тайёрлайди. Дарҳақиқат, бу ерда моддий базани замон талаблари даражасида мустаҳкамламай туриб, янги ихтисосликлар бўйича ишчи кадрлар тайёрлаш мушкул эканлиги ҳақида тўғри мулоҳазалар билдирилди. Буни ўз шаҳримиз мисолида кўриб турибмиз. Ўзбекистон металлургия заводининг иккита йирик цехи автоматлашган системага ўтяпти. Корхона маъмурияти, партия комитети 9-билим юрти билан ҳамкорликда устахоналар, уларга бошчилик қиладиган инженер кадрлар танлашнинг аниқ планларини ишлаб чиқди. Келгуси йиллардан бошлаб 20-ўрта ҳунар-техника билим юрти аёллар енгил кийимлари, бош кийимлари бўйича мастерлар, тикув ускунаси ремонти бўйича слесарлар, соатсозлар тайёрлашга киришади. Бу ихтисосликлар асосан область ҳунар-техника таълими томонидан область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхонасининг буюртмасига биноан ўқув программасига киритилган. Лекин янги касб эгаларини тайёрлаш учун моддий база тайёр эмас. 55-ўрта ҳунар-техника билим юртида ҳам аҳвол ана шундай. У биркитиб қўйилган оталиқ корхона «Ўзбекметаллургстрой» тресги билим юртига кўмаклашмаяпти. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ҳам бу борада ўз трестини қўллаб-қувватламаяпти. Демак, янги ихтисосликлар бўйича ишчилар тайёрлаш учун аввало моддий база ҳақида ўйлаш керак экан.

С. САИДҚОСИМОВ: Ислоҳотнинг амалга оширилиши ҳақида оталиқ корхоналарининг раҳбарларидан ҳам, сиздан ҳам ўртоқлар баб-баравар талаб қиламиз. Яқин вақт ичида биз область партия комитетида сизлар билан учрашиб, ислоҳотни амалга оширишда маорифчилар билан биргаликдаги тадбирларингизнинг амалга оширилиши ҳақидаги ҳисоботни эшитамиз.

ки баравар оширмоқчимиз. Очиғини айтиш керак, ўзлари тайёрлаган маҳсулотлар ўқувчиларда зўр қизиқиш, касбига меҳр ва ифтихор туйғусини уйғотаётганлигини тажриба кўрсатмоқда. Улар ўзларига жуда муҳим ва зарур иш ишониб топширилганлигини ҳис этмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси пировард натижада малакали кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилашга имконият яратди. Иккинчидан, сабабсиз дарс қолдириш, дарсга кеч келиш, прогулларни камайтирди. Меҳнат унумдорлиги ортди. Учинчидан, ўқув устахоналарига ишлаб чиқаришнинг жорий этилиши туфайли ишлаб чиқариш таълимини планлаштиришдаги расмиятчилик йўқотилди, бу лигини таъкидлайдиган бўлсак, биз ўзимизнинг оталиқ ташкилотларимизга қанчалик ёрдам беришимиз мумкинлиги яққол кўзга ташланади. Лекин буюртма ҳамон етарли эмас.

Хўш, нима қилиш керак? Оталиқ корхона биз учун оммавий эҳтиёж талаб товарларни ишлаб чиқаришга шароит яратиб бериши ва бу буюмларни ўзининг савдо точкалари орқали реализация қилиши мумкин эди. Маҳсулот сифатига эса биз тўла кафолат берамиз. Лекин афсуски, оталиқ корхоналаримиз «Облшвейтрикотажбит», «Облфотопрокатразнобит» раҳбарлари таклифларимизга қулоқ солишмаяпти.

БУЮРТМА БЕРИШДАН БОШ ТОРТМАНГ

В. БИКОВ — Олмалиқ шаҳридаги 17-ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори: агар қулайликлар яратиб берилса, ўқувчиларнинг ўз устахоналарида маҳсулотлар тайёрлашига не етсин. Бизнинг ўқувчилар турли темир-терсакларни чўкичлаб болға, зубила, гайка калитлари, токарлик дастгоҳларида эса шпилкалар, сгонлар, втулкалар, болтлар тайёрлашади. Тўғрисини айтадиган бўлсам, бу ишлар уларда қизиқиш уйғотмаяпти. Чунки устахонада бир дурустроқ эговлар ҳам йўқ. Мана шу ҳолатда ўтган йили устахона учун ишлаб чиқариш плани 14 минг сўм қилиб белгиланди. Уни қаердан олиш мумкин? Оталиқ корхонамиз бўлган Олмалиқ кон-металлургия комбинати ҳеч қанақа буюртма бергани йўқ. Биз бу планни бажариш учун ходимларимизни корхонама-корхона юргизиб қўйиб, буюртма илтимос қиламиз. Иш топилса, материал бўлмай қолади, материал бор жой буюртма бермайди. Демак, область ҳунар-техника таълими бошқармаси бизга бу борада ёрдам бериши, оталиқ ташкилотлар билан очиқчасига, юзма-юз жиддийроқ гаплашиб қўйиши керак, деб ўйлайман.

А. НИШОНОВ — Оққўрғон район ижроия комитети раисининг ўринбосари: — Мамлакат халқ хўжалиги учун ишчи кадрлар тайёрлаш соҳасида давлатимиз ана шу тармоқнинг иқтисодий талабларини албатта инобатга олади. Нима учун билим юртларининг ўқув-ишлаб чиқариш фаолияти сифати мана шу талаблардан холи. Билим юрти устахоналарида худди заводдагидек план, уни ошириб бажарганлиги учун мукофот, дангасалик учун жазо бўлиши зарур, деб ўйлайман. Амалда бундай эмас. Масалан, бизнинг районимизда 32-ўрта ҳунар-техника билим юрти янги комплексининг қурилиши бошланди. Уни билим юртининг оталиқ корхонаси қуряпти. Нима учун қурилиш бўйича ихтисослашган билим юрти ўз ўқув муассасасини бунёд этишда иштирок қилмаслиги керак. Афсуски, бу ўз-ўзидан амалга ошадиган иш эмас. Агар 3-кўчма механизациялашган колоннанинг ишлаб чиқариш планларида, айтайлик 20—30 минг сўмлик ишнинг билим юрти томонидан бажарилиши акс этганда эди, икки томон учун ҳам манфаатли бўларди. Келгусида ана шундай планлаштириш тарафдориман.

АНИҚЛИК КИРИТИШ КЕРАК

М. РАСУЛОВ — Бекобод район агросаноат бирлашмасининг раиси: — Илгари агросаноат бирлашмаси ҳунар-техника билим юртлари фаолияти билан чуқур шуғулланиши кераклигидан бехабар эдим. Кейинги пайтларда бу соҳа билан мулоқотда бўлиш туфайли тасаввурим ўзгарди. Чиндан ҳам ҳисобдан чиқарилган техника ишчилар тайёрлашда қўл келмайди. Биз ҳар бир билим юртига тўрт-беш бирликдаги техникани ажратмоқчимиз. Лекин қайси фонддан ажратиш керак, бу механизмларни ёнилғи-мойлаш материаллари билан қай тартибда таъминлаш лозимлиги тўғрисида бирон-бир кўрсат-

ИНТИЗОМ — МУҲИМ РЕЗЕРВ

С. САИДҚОСИМОВ: Интизом ҳам яна муҳим резервлардан биридир. Ўрта ҳунар-техника билим юртларидаги беғамлар ва тартиббузарларни келгусида ишлаб чиқаришдаги дангасалар дейиш мумкин. Албатта, ўқув-ишлаб чиқариш жараёни ночор моддий база туфайли ёмон ташкил этилган бўлса интизом ҳақида ҳеч қандай гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Аммо партиямиз ҳунар-техника таълими олдига билим юртида келгуси асрда бемалол иш олиб кета оладиган шунчаки шахсни эмас, балки сиёсий етук, юксак маданиятга эга бўлган иқтисодий билимдон бўлажак гражданни камолга етказиш вазифасини қўйди. Шу муносабат билан бутун мамлакатимизда дадил қулоч ёзган интенсивлаш йўли бугун шубҳасиз ҳунар-техника таълимини ҳам интенсивлашни кўзда тутади. Бу муаммо, албатта, бошқа проблемалар билан боғлиқ бўлганлиги учун ҳам ҳал қилиниши шарт.

Б. ИСАЕВА — Чирчиқ шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари: Мен мактаб, ҳунар-техника билим юрти ва касбга йўллаш ҳақида икки оғиз гапирмоқчиман. Кўпгина ота-оналар ўз фарзандларига фақат ўрта маълумот эмас, балки ҳунар беришни, яъни ўрта ҳунар-техника билим юртларига йўллаш зарурлигини тобора тушуниб етмоқдалар. Лекин улар ҳамон психологик жиҳатдан ўзларини қайта қуролмаяптилар, дейиш мумкин. Билим юртларида мактаблардагидек ўқиш имконияти бўлармикин, деган хавотирли хаёлларга боряптилар. Бундан ташқари мактаблараро ўқув комбинатлари ҳам бор. Уларнинг директорларидан айримлари бу ерда малакали тайёргарлик берилиши кераклигини тушуниб етмаяптилар. «Ҳақиқий малака оладиган бўлсанг мактабни битиргач, ўрта ҳунар-техника билим юртига кир» деб болаларига маслаҳат бериш билан қутулмоқдалар. Бу муаммоларни ҳал қилиш ҳақида ўйлашимиз зарур.

Келажакда ҳунар-техника таълими ва халқ маорифининг бир-бири билан уйғунлашиб кетиши тўғрисида ҳам анчагина гаплар бўлмоқда. Балки, ҳозирча, бизнинг шаҳримизда эксперимент тариқасида мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати ва ўрта ҳунар-техника билим юртини ягона ҳунар-техника таълими системасига бирлаштиришни тажриба қилиб кўрсак дейман. Юқори органлар бизнинг бу таклифларимизни қўллаб-қувватлармикинлар, деган мулоҳазаларга ҳам бораман.

Л. КОПИТОВА — Олмалиқ шаҳридаги 17-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ишлаб чиқариш таълими мастери: давра суҳбатига бугун жуда тўғри масалалар қўйилди. Бизнинг энг муҳим вазифаларимиздан бири касбга йўллаш ишини юқори поғонага кўтаришдир. Биринчидан, бу ишни оммавий ахборот воситаларидан бошлаш керак. Журналистлар, энг илғор ишлаб чиқариш мастерлари, ўқитувчилар, махсус предметлар бўйича мутахассислар ҳақида газета ва журналлар саҳифаларида, радио ва телевидениеда кўпроқ ҳикоя қилишлари керак. Токи ота-оналар ҳунар-техника билим юртларида мактаблардагидан қолишмайдиган педагоглар ишлаётганлигига ишонч ҳосил қилсинлар. Менинг қизим икки йил аввал билим юртимизни аъло баҳоларга битирди ва математикадан битта имтиҳонни бешга топшириб политехника институтига кирди. Демак, биз мактабдагидан ёмон билим бермаётган эканмиз. Кабинетларимизнинг жиҳозларга бойлигини ҳам мактабларга қиёслаб бўлмайди. Бу жиҳатдан ўрта ҳунар-техника билим юртларида иш анча яхши йўлга қўйилганлигини ота-оналарга етказайлик.

С. САИДҚОСИМОВ: касбга йўллашнинг энг яхши даъваткори ҳунар-техника билим юртининг ўзи бўлиб қолиши керак. Унинг мавқеи, обрўйи мастерлар, инженер-педагог кадрларнинг ўз меҳнатига бўлган меҳри, садоқатига боғлиқ. Ўқув-тарбия жараёнининг юқори даражаси эса битирувчиларнинг юксак малакали бўлишига кафолат беради. Ислоҳотни амалга ошириш жараёнида барча ҳунар-техника билим юртлари шундай бўлиб қолишлари керак. Жадаллаштириш стратегияси бизга худди ана шу шарт-шароитларни тақозо этмоқда.

ДАВРА суҳбати қатнашчилари жадаллаштириш стратегияси муносабати билан ҳунар-техника таълими олдида турган энг долзарб муаммолар ҳақида фикр юритдилар. Бир қанча аниқ таклифлар киритилди. Улардан баъзилари баҳсга сазовордир. Шу муносабат билан газетхонларимиз бу фикр-мулоҳазаларни давом эттиришлари мумкин.

Редакция давра суҳбатида область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими мудирининг ўринбосари О. ПЕТРЕНКО, Бутуниттифоқ ҳунар-техника таълими илмий тадқиқот институти Тошкент филиалининг директори В. АЛЕКСЕЕВ, Чирчиқ шаҳар халқ маорифи бўлимининг катта инспектори Г. ЕНИКОВА, область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғининг ўринбосарлари У. РАУФОВ, Л. ГОЛИЦ, Ангрен шаҳридаги 10-ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори Т. МУТАЛИМОВ, Ангрендаги 24-ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори Й. САЙФИДДИНОВ, Оржоникидзе районидаги 16-ўрта ҳунар-техника билим юртининг тарих ўқитувчиси, тарих фанлари кандидати М. АМИНЖОНОВА, Ангрен шаҳридаги 4-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси В. ДОБРЯНСКАЯ, Оққўрғон районидаги 32-ўрта ҳунар техника билим юртининг ўқитувчиси Р. ҲАСАНОВ ўртоқлар ҳам ҳунар-техника таълимини жадал ривожлантириш тўғрисида қимматли фикр-мулоҳазалар билдирдилар.

Саҳифа материалларини «Тошкент ҳақиқати» мухбири С. ҲАСАНОВ, «Ташкентская правда» мухбири В. ЗАГРЯДСКИЙ тайёрлашди.

ҲУШЁРЛИК — ҲАЁТИМИЗ ҚОНУНИ

ПЛАКАТЛАР КЎРГАЗМАСИ

«СОҒЛОМ турмуш ва ҳушёрлик — ҳаётимиз қонуни». ВЦСПС, СССР Рассомлар союзи ва ВЛКСМ Марказий Комитети ташкил этган Бутуниттифоқ агитплакат кўргазмаси шундай деб аталди.

Экспозицияда совет тасвирий санъатининг таниқли усталари томонидан яратилган плакат ва сатирик расмлардан намуналар ўз аксини топган. Йил бошидан бери Москва, Воронеж, Свердловск, Уфа, Новосибирск шаҳарларидаги маданият саройларида кенг намойиш қилинган, июлдан декабргача эса Кишинев, Донецк, Гомель, Рига, Ленинградда кўрсатиладиган ушбу кўргазмада москвалик Е. Цвик, К. Иванов, Р. Сурьянинов, И. Майстровский, Т. Немкова, киевлик В. Шоста ва Т. Лешчук, минсклик С. Войченко, В. Цеслер ва А. Шелютта, пензалик Л. Клевицкий, ленинградлик В. Травин, рigaлик М. Брашмане ва бошқа кўплаб плакатчи-рассомларнинг асарлари намойиш этилмоқда.

Кукриникслар, Б. Ефимов, И. Семенов, М. Абрамов, Б. Старчиков, Е. Гуров, Б. Шукаев, В. Жариков, В. Чижиков, киевлик Н. Капуста, бокулик В. Татаринов, тбилисилик Г. Ломидзе, қозонлик Т. Фаизов, йошкаролалик А. Фомин, ленинградлик Г. Ковенчук, Д. Обозенко, В. Кюннап ва бошқалар чизган карикатуралар ҳам томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Мазкур асарлар ҳушёрликни, меҳнат, чинакам ҳордиқ ва спорт билан боғлиқ соғлом турмушни пропаганда қилади. Ижодкорларнинг ишлари ҳушёр ҳаёт кечиришга чорлайди, алкоголнинг ижтимоий зарари, унинг оғир оқибатларини фош этади.

У. АБДУШОҲИДОВ.

Суратда: кўргазма залида.

А. Зуфаров фотоси.

«РЕВОЛЮЦИОН ЭТЮД»

МУЛЛАТУЙЧИ ТОШМУҲАМЕДОВ НОМИДАГИ ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЬ СПЕКТАКЛИ

САҲНА ярим қоронғу. Ўртада В. И. Лениннинг иш кабинети. В. И. Ленин ичкаридан пайдо бўлиши билан залда гулдурос қарсаклар янграйди.

...М. Тошмуҳамедов номидаги Қашқадарё область театрининг «Революцион этюд» спектакли киши хотирасига дастлаб сингиб қоладиган ана шу саҳна билан бошланади. М. Шатровнинг мазкур асари республикамизнинг барча театрларида, жумладан, Ҳамза номли академик драма театрида, М. Уйғур номидаги Сурхондарё область театрида, Тошкент рус ёш томошабинлар театрида саҳналаштирилди. Ғоят мураккаб, чуқур публицистик мазмун билан суғорилган бу асар фақат Қашқадарё область театри репертуаридан мустаҳкам ўрин олиб келмоқда. Биринчи марта театр бу асарга 1980 йилда мурожаат қилган эди. Коллектив КПСС XXVII съездига атаб уни қайтадан саҳналаштирди. Дастлаб қўйилган спектаклда айрим камчиликлар мавжуд эди.

Табиийки, ўтган беш йил давомида режиссёрнинг ижодий тажрибаси ошган, маънавий дунёси бойиган. Бу ҳол унга асар моҳиятини, ғоявий йўналишини янада чуқурроқ англашга, спектаклни тўғри ҳал этишга имкон берган. Драманинг ғояси ва жанрини сақлаган ҳолда В. И. Ленин образига бевосита алоқадор кўринишларни олиб қолиб, бошқаларини эса, жумладан, савол-жавоб кечасига бағишланган икки кўринишни, айрим иккинчи даражали ҳужжатларни монолог шаклида ифодаловчи эпизодларни, изоҳларни, шеърхонлик ва қўшиқларни, ортиқча кирди-чиқдиларни, натуралистик ва маиший элементларни қисқартирган. Бундай ёндашиш спектаклнинг бадиий ихчамлиги ва ғоявий яхлитлигини таъминлаган. Ҳар бир образ, ҳар бир этюд асосий масала — В. И. Лениннинг ўша кескин тарихий шароитдаги бир кунлик ҳаёти ва революцион фаолиятини томошабинга тўғри ҳамда жонли ифодалашга бўйсундирилган.

Бу борада режиссёр К. Йўлдошев Ҳамза номли академик драма театрининг Лениннomasига хос бадиий анъанага эргашган. Худди шу принцип Ҳамза номли театрда Н. Погодиннинг «Милтиқли киши», айниқса, унинг «Кремль соати» драмасида қўлланилган эди. Яъни спектаклда бутун диққат-эътибор фақат бир нуқтага — В. И. Ленин образининг реалистик талқинига йўналтирилганди.

Илгариги спектаклнинг бадиий безаги ҳам ўзгача эди. Саҳна ичкарисидаги орқа девор қизил алвон билан қопланган. Унинг фонида ёғочдан ишланган шотилар, бир-бирига туташган чорпоялар ўрнатилган. Нари-берида йигит-қизларнинг меҳнат жараёни тасвирланган. Бу манзарада бунёд этилган янги социалистик ҳаётнинг рамзий ифодаси берилган. Саҳна ўртасида В. И. Лениннинг Кремлдаги иш кабинети, ўнг томондаги баланд тахта пояда Лениннинг тугатилмаган бюсти матога ўроғлиқ. Ана шу вазият ва муҳит нафасида В. И. Лениннинг меҳнат фаолияти ўтарди. Режиссёр бу бадиий безакни ҳам ихчамлаштириб, асарнинг публицистик руҳига яқинлаштиради. Эндиликда, фондаги қурилиш ускуналари, умуман, ҳамма ортиқча буюмлар олиб ташланган. Саҳна ичкарисидаги орқа девор мовий осмондек тасвирланган. Унинг фонида шиор сифатида юқоридан пастга учта катта алвон тортилган. Уларда ўша йиллари В. И. Ленин имзоси билан чиққан Ер, Тинчлик ҳақидаги оламшумул Декретлар акс эттирилган. Алвонларнинг ўрта белида «Бутун ҳокимият — Советларга!» деган машҳур шиор рус тилида берилган.

Шубҳасиз, аввалги спектаклда томошабин диққатини тортган образ ва саҳналар ҳам мавжуд эди. Уларнинг айримлари асар қайта қўйилганда ўзгаришсиз тўғридан-тўғри олиб ўтилган. Масалан, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Мажидов яратган сибирлик мужик Герасим образининг саҳнавий талқинида деярлик ҳеч қандай ўзгариш йўқ. Талантли санъаткор оддий рус деҳқонининг табиатини, ўзига хос қиёфасини ғоятда жонли ифодалаган. Хусусан, ичидаги дардини, қишлоқда рўй бераётган нохуш ҳодисаларни доҳийга ўз тушунчаси нуқтаи назаридан содда қилиб англатишга интилиш, унинг сидқидиллиги, ўзини Ленин олдида эркин ва бамайлихотир тутиши, у билан тенгма-тенг фикрлашиши, кексаларга хос нуроний чеҳраси ва салобати, гапларининг самимийлиги томошабинда катта таассурот қолдиради.

Яна бир мисол. Рус кишисига хос очиқ кўнгиллилик, самимийлик, тўғрилик, принципиаллик каби хислатлар Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Х. Амирқулов яратган врач Владимир Александрович Обух образида ҳам мужассамлашган. Унда прогрессив рус зиёлиларига мансуб тушунча билан Октябрь социалистик революцияси вужудга келтирган янги дунёга қараш уйғунлашган. Обух актёр талқинида гарчи юмшоқ кўнгилли, мурувватли бўлиб, рус интеллигенциясининг энг яхши анъаналари руҳида тарбия топган бўлса ҳам, бироқ врач сифатида ўрни келганда ўз принципидан қайтмайди. Шунинг учун ҳам Ленин билан унинг саломатлиги ҳақида фикрлашганда, доҳийнинг ҳурматини ўрнига қўйиб, унга ўз таъсирини ўтказишга интилади.

Гарчи спектаклнинг тақдири бу хилдаги образларнинг саҳнавий талқинига боғлиқ бўлса ҳам, бироқ В. И. Ленин образи ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист О. Беганчиев В. И. Лениннинг ўзига хос образини яратиб, саҳнамиз Ленинномасига янги зарварақ киритди десак хато бўлмайди. Бу узоқ йиллар давомида узлуксиз олиб борилган ижодий изланиш самарасидир.

О. Беганчиев билан қилинган суҳбатда у бундай деди: «Назаримда деярлик ҳар бир актёр, агар у маънавий, ахлоқий, жисмоний, хуллас, ҳар томонлама мос келса, улуғ доҳий В. И. Ленин образини яратишни орзу қилади. Гап Ленин қиёфасини саҳнада шунчаки жонлантириш эмас, албатта. Балки Ленин образи воситасида доҳийнинг ўлмас ғояларини замондошларимиз онгига, қалбига етказишдир. Зероки, биз совет кишилари Лениндек тарихий шахсдан идеал сифатида сабоқ оламиз, унинг ҳаётбахш ғоялари кундалик ҳаётимиз, меҳнатимиз йўлига қуёшдек нур тараб туради. Ленин образининг моҳияти ҳам, мураккаблиги ҳам, масъулияти ҳам шунда деб биламан.

Менда В. И. Ленин образини яратиш орзуси истеъдодли режиссёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби К. Йўлдошев билан ижодий ҳамкорлигимиз бошлангандан сўнг янада кучайди. Шуни айтиш керакки, К. Йўлдошев режиссёргина эмас балки талантли рассом ва гримчи ҳамдир. Кунларнинг бирида у мени гримлаб Ленин қиёфасини яратди. Шундан сўнг ҳар иккаламизда театримиз саҳнасида В. И. Ленин образини яратиш ишончи туғилди. Мана, шундан буён ўн йил ўтибди...»

В. И. Ленин образининг бадиий ва ғоявий замини М. Шатровнинг 1976 йилда Қашқадарё область театрида саҳналаштирилган «Революция номи билан» драмасида вужудга келтирилганди. Бу асар К. Йўлдошевнинг Ленинннома борасидаги биринчи спектакли бўлди. Ўша даврда доҳий қиёфасини жонли ва ҳаққоний акс эттириш режиссёр ва актёр учун биринчи навбатдаги масала эди. Бу фақат Ленин портретининг ўхшашлигига эришиш эмас, унинг ўзига мансуб ҳаракатларини, овозини, гапириш усулини, интонациясини, хуллас, Ильичга хос ҳар бир чизгини топиш зарур эди. Энг муҳими, образнинг ташқи қиёфаси билан ички мазмунини мантиқан боғлаш шарт эди.

1980 йилда «Революцион этюд» қўйилганда, асар муаллифининг кўрсатмасича, О. Беганчиев саҳнага гримсиз ва париксиз чиқди. Эгнида фақат Лениннинг либоси бўлди. Актёр бутун диққат-эътиборини бир мақсадга — Владимир Ильич тилини, тафаккурининг фаол ва узлуксиз ҳаракатини томошабинга етказишга қаратди. Орадан 5 йил ўтгач, асар қайта қўйилди. Бу гал актёр О. Беганчиев грим ва парикда чиқиб Владимир Ильичнинг портрет ўхшашлигини усталик билан тасвирлади. Хуллас, ўн йиллик ижодий изланиш ўзининг самарали натижасини берди. Агар «Революция номи билан» спектаклида В. И. Ленин образининг портрет ўхшашлиги ва ички ҳиссиёт оламини очишга эришилган бўлса «Революцион этюд» спектаклида доҳийнинг теран фикри, тафаккурининг фаоллиги табиий кўрсатилди. Хусусан, Обух, Герасим, Наташа (артист Б. Беганчиева), Долгов (артист Н. Бобожонов) билан ўтадиган саҳналарда В. И. Ленин характерининг турли хил қирралари, юксак инсоний фазилатлари яққол очилди.

Спектакль танқиддан ҳам ҳоли эмас. Фикримизча, Клара Цеткин (артист М. Носирова), Н. Крупская (артист Л. Холиқова), Сопожникова (артист С. Рўзиева) каби образларни янада такомиллаштириш зарур. Гап шундаки, улар ўткинчи образ эмас, ҳар бири В. И. Лениннинг маънавий ва инсоний дунёсини очишда маълум аҳамиятга эга. Улар қанчалик чуқур ҳал этилса, Ленин билан ўтадиган саҳналар шунчалик эмоционал таъсир кучига эга бўлади.

Умуман олганда, Қашқадарё область театрининг «Революцион этюд» спектакли пойтахтимиз томошабинларида унутилмас таассурот қолдирди.

Ф. ЖЎРАЕВ,
санъатшунослик кандидати.

MEXICO86

● СССР терма командаси Венгрия футболчиларини 6:0 ҳисобида мағлубиятга учратгач, кўпчилик мутахассислар чемпионатда бундай йирик ҳисоб такрорланмаса керак деган фикрни билдирган эдилар. Лекин Уругвай—Дания футболчилари ўртасидаги матчда ҳам ғолиб олтита тўп киритишга муваффақ бўлди. Данияликлар 6:1 ҳисобида кучли рақибини енгиб, бешинчи группада тўрт очко билан ягона пешқадам бўлиб олдилар. Ана шу ғалаба уларга келгуси матчларнинг натижасидан қатъий назар навбатдаги босқич ўйинларда иштирок этиш ҳуқуқини берди.

Бельгия—Ироқ, ГФР—Шотландия учрашувларида 2:1 ҳисоби қайд этилди.

Биринчи группадан Аргентина (3 очко), иккинчи группадан Мексика (3 очко), учинчи группадан СССР (3 очко), тўртинчи группадан Бразилия (4 очко) ва олтинчи группадан Польша (3 очко) командаларининг навбатдаги босқич ўйинларида иштирок этиши аниқ бўлиб турибди.

БИРИНЧИ ЛИГА

● Футбол бўйича СССР чемпионати биринчи лига командалари ўртасида навбатдаги тур учрашувлари ўтказилди. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси ўз майдонида Смоленскнинг «Искра» командасини қабул қилиб, 2:0 ҳисобида ғалабага эришди.

15-турда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Кубань» — «Локомотив» — 1:1, АСК (Ростов-Дон) — «Факел» — 3:1, «Атлантас» — «Котайк» — 0:1, «Даугава» — «Динамо» (Ботуми) — 2:0, «Помир» — «Шинник» — 1:0, АСК Карпати (Львов) — «Кузбасс» — 3:0, «Нистру» — АСК (Хабаровск) — 3:1, «Гурия» — «Металлург» — 3:0, «Спартак» — «Колос» — 1:1, «Ротор» — «Динамо» (Ставрополь) — 1:0, МАСК — «Ростсельмаш» —0:0.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

● Ленинградда старт олган ака-ука Знаменскийлар хотира турнирида лангар билан сакрашда тошкентлик Р. Гатауллин энг юқори натижа кўрсатди. У 5 метр 80 сантиметр баландликдан сакраб ўтиб, илгари ана шу турнирда кўрсатилган рекордни такрорлади.

БАДИИЙ ГИМНАСТИКА

● Вильнюсда давом этаётган бадиий гимнастика бўйича СССР шахсий команда чемпионатида республикамиз вакиллари муваффақиятли қатнашмоқдалар. Икки турдан сўнг астраханлик Г. Белоглазова 79,8 балл билан биринчи ўринда бормоқда. Омсклик Т. Дручинина ва тошкентлик М. Николаевалар 79,2 балл билан иккинчи-учинчи ўринларни эгаллаб туришибди. Яна бир тошкентлик спортчи Е. Холодова 76,9 балл билан ўнинчи ўринда бормоқда.

● *Меҳнатсиз даромад кетидан қувганлар*

ЧОЙХОНАЛАР «ШАХСИЙ ДЎКОН»ГА АЙЛАНМАСИН

Яқинда шанба кунларидан бирида уч собиқ курсдош дўстлар учрашиб қолиб, салқинроқ жойда гурунглашиб ҳордиқ чиқариш мақсадида шаҳар чеккасидаги Дендропаркка қадам ранжида қилишди. Бироқ... у ерда дам олиш насиб қилмади, кайфият чилпарчин бўлди.

— Овқатни «ҳаражат»ни олган жойларингга бориб қилларинг!— деди қозон кавлаётган чойхоначи.— Бу ерга келадиган одамлар «ҳаражат»ни ўзимиздан олади.

— Сизда қанақа ҳаражат бор?

— Ҳаммаси бор — қўй гўшти, думба, савзи-пиёз. Ҳаммаси!...

— Биз қозон ҳақингизни тўлаймиз, ахир?

— Гапни кўпайтирма, жой йўқ бу ерда.

Жой эса истаганча топилар эди. Фақат биргина «кампания» — йигирма чоғли кишиси парнинг ўртасида яъни жамоат жойида ичкиликбозликни авжига чиқариб ўтирарди.

Кейин, «расмий» савол-жавоблардан маълум бўлишича, аввалига ўзини чойхоначи деб таништирган бу одам — Собир Мўминов «шу ерда қоровулман» деб жавоб қилди. Чойхоначи Темир Шокиров деган кекса одам эмиш, ҳозир дам олаётган эмиш. У чойхонани ўғли Ваҳобжон Шокировга ташлаб кетганмиш, лекин у ҳам қаёққадир йўқолибди.

Кўриниб турибдики, Собир Мўминов «қоғозда» қоровул бўлса-да (агар гапи рост бўлса) ҳозир чойхоначи вазифасини бажаряпти. Бу эса кўп чойхоналарда кенг тарқалган «иш юритиш» услуби: чойхоначининг, албатта, штатсиз ёрдамчилари бўлади ва асосий ишни ўшалар бажаради. Ниманинг эвазига? Албатта, шу ердан тушадиган меҳнатсиз даромадга шериклик эвазига.

Ана энди ўша даромадни хомчўт қилиб кўринг. Масалан, ўнта қозон кунига бир мартадан «қайнаса», ҳар бирига камида беш сўмдан тўланади ва бу эллик сўм бўлади. Икки мартадан қайнаса — юз сўм. Шу беш сўмнинг бир сўми ёқилган ўтинга ва беш-олти чойнак чойга чиқариб ташланса, тўрт сўми чойхоначига қолаяпти.

Ёрдамчи чойхоначи Собир Мўминов эса «беш қўлини оғзига тиқиб» юборибди. Уни ҳар бир даврадан беш-ўн сўм олиш қониқтирмай қолибди. Ҳордиқ чиқариш учун бу ерга келган одам гўштни, ёғни, сабзи — пиёзни — «ҳамма ҳаражат»ни ундан харид қилиши керак ва шунда у мўмайгина даромад қилади.

Хўш, бу чойхонада «ҳаражатлар»ни чайқов баҳосида сотишга ким рухсат бериб қўйган? «Қоровул» Собир Мўминовни ким бу ерга «мутасадди» қилиб тайинлаган, унинг ўзи қаерда ишлайди, медицина дафтарчаси йўқ одам нега қозоннинг тепасида кўпчиликка овқат қиляпти?

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

СЎНГГИ СОАТДА

◆ НЬЮ-ЙОРК. БМТнинг Хавфсизлик Кенгаши Байрутда, айниқса, Фаластин қочоқлари лагерларида ва унинг атрофида рўй берган тўқнашувлардан жуда ҳам таҳликага тушаётганлигини изҳор этди. Бу тўқнашувлар оқибатида кўп одамлар қурбон бўлмоқда, моддий талофат етказилмоқда. Хавфсизлик Кенгашининг баёнотида томонларга мурожаат этилиб, қуролли тўқнашувларни тўхтатмоқ учун уларнинг ўз таъсиридан фойдаланишга даъват қилинган. Хавфсизлик Кенгашининг аъзолари Ливаннинг суверенитети, мустақиллиги ва территориал бутунлиги ҳурмат қилиниши лозимлигини тасдиқладилар. Улар БМТ Бош секретарининг ҳамма томонларга мурожаат қилиб, оғир-вазмин бўлиш ва қон тўкишни тўхтатиш мақсадида куч-ғайратларини қайтадан бошлашга даъватини қўллаб-қувватладилар.

◆ БАЙРУТ. Ливан ватанпарварлари ўтган икки кун мобайнида мамлакат жанубидаги босиб олинган районларда Исроил босқинчилари ва уларнинг қўғирчоқлари постларига бир неча марта ҳужум қилдилар. Ҳақбон тепалигида босқинчиларнинг мустаҳкамланган позициясига ракета отилди. «Жанубий Ливан армияси»даги Исроил қўғирчоқларининг кузатиш пунктлари ва соқчиларига Зумрия, Айната, Ятер ва бошқа қишлоқлар районида Ливан қаршилик кўрсатиш ватанпарварлик фронтининг жангчилари ҳужум қилдилар.

◆ ЛИССАБОН. Португалиянинг Европа иқтисодий ҳамжамиятига кириши оқибатида мамлакат катта зиён кўрмоқда. Португалия «умумий бозор» ҳазинасига кўп миллионлаб взнослар тўлаб турган бўлса ҳам, на Европа социал фонди, на Европа инвестиция банки, на Европа тараққиёт фондидан бу мамлакатга иқтисодий ва социал ёрдам сифатида ваъда қилинган маблағлардан ҳатто сариқ чақа ҳам берилгани йўқ. Европа интеграцияси масалалари бўйича давлат секретари Витор Мартинш буни тан олишга мажбур бўлди. Коммунист — депутатларнинг талаби билан чақирилган Европа интеграцияси масалалари бўйича парламент комиссиясининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида сўзга чиқиб, давлат секретари Португалия Европа иқтисодий ҳамжамиятига кирганидан кейин мамлакат амалда 200 мильлик иқтисодий денгиз зонасини назорат қилишдан маҳрум бўлганлигини айтди, чунки «умумий бозор» аъзолари ана шу зонада бирон бир чеклашларсиз балиқ овлаш имкониятига эга бўлиб қолдилар.

(ТАСС).

СЎНГГИ СОАТДА

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ВЯТКА-АВТОМАТ» ЎЗИ КИР ЮВАДИ!

БУ КИР ЮВИШ МАШИНАСИНИ МАЪЛУМ ПРОГРАММАДА БУРАБ, УНГА ЮВИЛАДИГАН БУЮМЛАРНИ СОЛИБ, КЕЙИН БЕМАЛОЛ БОШҚА ЮМУШЛАР БИЛАН БАНД БЎЛИШ МУМКИН.

Машина белгиланган программага қараб буюмларни ўзи бўктиради, сувни керакли ҳароратгача иситади, ювади, чайқайди, синкалайди, крахмаллайди ва сувини сиқади.

«Вятка-автомат» совуқ ва иссиқ сув таъминоти тармоғига уланиб ишлайди.

«Узбекхлопкомаш» (телефон 67-45-95) ва «Ташавтоматика» (телефон 67-26-78) заводининг ходимлари сизга машинани ўрнатишда ёрдам беришади.

ЮЛДУЗЛАР РАВШАН КЎРИНАДИ

«БПЦ 10х50» бинокли олис масофани 10 марта яқинлаштириб кўрсатади. Ўткир призмали марказий фокусировкали бу бинокль ёрдамида қуйидаги ишларни бажариш мумкин:

Оддий астрономик кузатишлар;

Лаборатория ва дала шароитларида ранг-баранг ишларни бажариш;

Спорт мусобақаларини томоша қилиш ва табиатнинг чиқиб бўлмайдиган жойларини кузатиш.

Ўткир ёруғлашадиган оптикаси ҳаво булутли кунларда ва оқшом чоғида яхши кузатиш ва томоша қилиш имконини беради.

Ҳажми 191х190х66 мм. Оғирлиги 890 грамм.

Баҳоси 90 сўм.

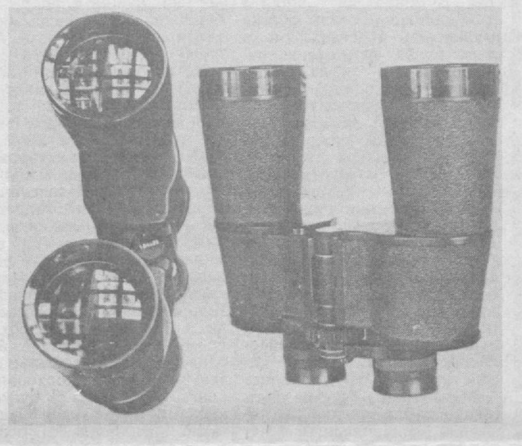

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА-САВДО ТАШКИЛОТИ.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИДА «Эликон-35 с», «Зенит-ЕТ», «Агат-19» маркали фотоаппаратлар бор.

«ЭЛИКОН-35 с» — мамлакатимизда ичига ихчам импульсли фотовспишка ўрнатилган дастлабки фотоаппаратлардир. Фотовспишка ёрдамида хира ёритилган жойларда ҳам сурат олиш мумкин.

«АГАТ-18» —бежирим ўқувчилар ҳаваскорлик фотоаппаратидир. Ўта ёруғ объективи катталаштириш учун ёрқли негатив ва позитивларни сифатли тайёрлаш имконини беради.

«Узкультторг»нинг Тошкент областлараро базаси (телефон 96-71-90).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

Спорт комитетлари, Кўнгилли спорт жамиятининг марказий ва республика Советлари, спорт мактаблари ва ташкилотлари, корхоналар, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари

ДИҚҚАТИГА!

«ҚИБРАЙ» РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-МАШҚ МАРКАЗИ
спорт объектлари:
чим қопланган футбол майдони;
синтетик қопламали (75х45) футбол манежи;
сауналар, душхоналар ва кийиниш-ечиниш хоналари;
70 ўринли меҳмонхоналар;
ошхона;
енгил атлетика йўлкалари ва спортнинг бошқа турлари бўйича секторларни ижарага бериш учун

ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

Бизнинг адрес: 703130, Тошкент области, Қибрай посёлкаси, Учительская кўчаси, 15-уй. Телефон 61-426.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 12802. Б. 1619. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12